ГАСА ХУРЯАЛГА, ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААХА УЯЛГАЯА
ТЯБРИИН 5 ХҮРЭТЭР СҮМ ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЕ

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

ССС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 234 (9988) | 1962 оной октябриин 3, среда | Сэн 2 мүнгэн

Малаа садхалан, ...лаанаар үбэлжүүлэе

...мнай ЦК-гай мартын ...он богонихон болзор ..., һү, нооһо, үндэгэ бо...һа малай бусад про...ые бүри ехээр абадаг ...рад зондоо эдеэ хоо... хүнгэн промышлен...үүхэй эд элбэгээр үгэ...дайшалхы зорилго хү...калшадайнгаа урда

Буряад орон Россин...раци соо адууһа мал ...эбэрилдэг республи...нэгэн болоно. Тиимэ...оз, совхозуудаймнай ...ухы адууһа малайн...толгойе түргэн олошо...наг шэмыень эрид ...хын түлөө үдэр бүри ...гээр тэмсэхэ ёһотой. ...тул һайнаар абаха, ...лжүүлхэ, тэдэниие ...таргалуулха хэрэгтэ ...дэр, һарын туршада ...табяад лэ һанаагаа ...бэшэ, харин энээндэ ...жэл соо бүхы арга бо... хүсэ шадалаа элсүү...хэ ушартай ха юм.

...на манай эндэ үбэл...хүйтэн байдаг дээ...уууһа малаа 8 һара ...аагаа байлгажа эдеэ...эшэбди. Эгээл тии...шан бүхэн үбэлжэл...һа сагтань һайнаар ...малдаа дулаан, зохид ...өөржэ, эрхим шанар...янзын тэжээл хүсэд ...бэлэдхээл һаа, үбэ...ние, хабарай хагсууе ...йгаар дабажа гара...

...дые хараадаа абал... бодожо ябагшад, ...дай хүтэлбэрилэг...йнгаа үбэлжэлгэдэ ... һайнаар бэлдэжэ ...шээлхэдэ, Түнхэнэй «Восточные Саяны», ... колхозууд бүри ха...һаа хойшо байрануу...ар түхеэрхэ, үбһэ тэ...гээр бэлэдхэхын ту..., үбэлжэлгэдэ үни... болонхой шахуу.

...мэ жэшээ үшөөл хо... шэмэрүүн хүйтэнэй ...г холо бэшэ, газаа ...йна. Тиигэбэшье ...хон аймагуудай кол...зууд малайнгаа үбэл...үсэд һайнаар бэлдэ...дүй байһаар. Хэрбээ ...раа үшөө нобшорхо, ...а болоо һаа, зарим ...дай хүтэлбэрилэгшэд ...» байһаар саһан ...эхэнь холо бэшэл. ...үбэлжэлгэдэ муугаар ...байһан тухай һанаа ...шахардуу мэдээсэл...эндэһээ ороно. Тэ...мыень дурдаха хэ...рно. Прибайкалиин ...Заветы Ильича» кол... тарянайнгаа урга...ые ехээр удааруул...а гадна, малайн...лжэлгэдэ ёһоор бэл...Погово тосхондохи ...ёр байра ехэ заһа...йса дулаалхаар бо... Теэд эндэ зунайнгаа ...шье хэгдээгүй бай...нскын аймагай Бай...вхоздошье баһал ...үлюур байдал үзэг...

...ка доторoo адууһа ...ой Яруунын аймагай ... үбэлжэлгээ бира... угтажа байнхай. ...ргын үндэр хада...рүүшын саһанай ...да, эндэхи «Ком...мунизм» колхозойхид малай үбэлжэлгэдэ ехэл яаралгүйгөөр бэлдэнэ. Үхэр малайнь олохон дал хашаа, байранууд һэльбэн заһагдаха, үнеэд, тугалнуудай 2—2 байра шэнээр баригдаха ёһотой аад, тэдэнэй хэзээшье дүүргэгдэжэ, хүсэндөө орохонь мэдэгдэнэгүй. Теэд колхозой хүтэлбэрилэгшэд малаа хаана үбэлжүүлхэ гэжэ бодоноб?

Тиихэдэ энэ артелиин гүүртэ, фермэ, отаранyудта малшадай байха нэгэ һэнэгтэй гэр үгы. Тэдэнь хуу үмхиржэ, унаха болошонхой. Тэдэниие заһаха, һэльбэхэ тушаа анхарал табигданагүй. Эндэ һүүлэй жэлнүүдтэ малшадай байха нэгэшье гэр, бани, культбаза баригдаагүй.

Мүнөө малай үбэлжэлгэдэ бэлдэлгын эгээн шиидхэхы үе оробо. Тиимэһээ колхоз, совхоз бүхэндэ хүдэлмэришэд болон машина техникэ, мори унаа олоор табижа, малай байра заһабарилха, тэдэниие шэнээр барихын тула яаралтай хэмжээ абаха саг ерээ. Тэрэшэлэн үхэр малай, илангаяа үнеэд, эхэ гахай, хонидой, мүн тугал, хурьга, поршоонхын, шубуудайшье байра сэбэрлэжэ, досоохииень сагаадаха, дулаалха хүдэлмэреэ түргэн дүүргэхэ шухала. Эдэ үдэрнүүдтэ тэжээл бэлэдхэлгые түгэсхэжэ, бүхы үбһэ, һолоомоёо һүрилжэ абаха, силос даража дүүргэхэ тухай мартажа болохогүй.

Хэнэйшье мэдэһээр, мүнөө адууһа мал бэлшээн, шахан таргалуулжа, гүрэндөө эрхим шанартай мяха элбэгээр худалдаха харюусалгатай үе оронхой. Малаа сабшалангай хэнзэдэ, тарянай һуурида адуулжа, арьбан далангынь зузааруулха, тобир тарганаар үбэлжэлгэдэнь оруулха гээшэ малшан бүхэнэй нэрэ хүндын, алдар солын хэрэг.

Колхоз, совхозууд хүсэ шадалаар һула малаа, тугал, бурyу, хурьгадые эртээнһээ илгажа, һайн харууһа, тэжээл дээрэ байлгаад, тэбээрүүлжэ абаха ёһотой. Фермэ, гүүртэнүүдтэ үбһэ тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэ, авто-уһалуури, хобто кормушкануудые хүсэд бэлэн болгожо, түрүүшын хүйтэнөөр үнеэд, тугал, бурyу, шадал тамир багатай малые бүлеэн уһаар уһалжа эхилхэ хэрэгтэй.

Байгша ондо бүхы ажахынууд нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ үбһэ тэжээл бэлэдхэнхэй. Тиибэшье үбэлэй ута байһаниие хараада абажа, бүхы тэжээлээ түрүүнһээ зүбөөр, гамтайгаар, түсэбэй ёһоор хубаарилан гаргашалха шухала. Илангаяа тэрэниие үлүүсэ ехээр үрилтэ, хоролтодо оруулха ябадалтай шангаар тэмсэхэ ёһотойбди. Абтаһан бүхы үбһэ, һолоомо, силос, зелёнко болон бусад тэжээл нарин нягтаар хэмжэжэ, һайнаар бүридхэн тоолоод, харуул табиха хэрэгтэй.

Ажахынуудай малайнгаа үбэлжэлгэдэ хэр зэргэ бэлдэжэ байһаниие шалган, тэрэнэйнгээ дүн гаргаад, колхоз, совхозуудта, аймагайшье организацинууд болон үйлэдбэриин управленинүүдтэ зүбшэн хэлсэхэ, дутагдалнуудыень усадхаха хэмжээ түргэн абаха хэрэгтэй. Тиигэжэ ниитынгээ адууһа малые дулаан, һайн байрада, садхалан, тобир тарганаар үбэлжүүлэе.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Суулгын элеваторта. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Республикын колхоз, совхозуудта таряа хуряалга, үрэһэ хаалга, намарай паар хахалалгын ябаса тухай

1962 оной октябриин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд, управленинүүд	Ороohо таряа: бүхыдөө хуряагдаһаниинь	Ороohо таряа: тэрэнэйнь сохигдоһониинь	Үрэһэ хүрэнгэ хаалга: Ороohо таряа	Үрэһэ хүрэнгэ хаалга: Хартаабха	Намарай паар хахалалга
Баргажанай	98	99,9	30	73	29
Кабанскын	98	88	67	73	38
Прибайкалиин	96	94	32	51	40
Түнхэнэй	95	95	56	82	45
Кабанскын управлени	**97**	**92**	**48**	**73**	**37**
Бэшүүрэй	85	92	55	39	23
Зэдын	93	73	32	20	35
Захааминай	82	81	16	19	50
Хяагтын	82	84	37	45	13
Хяагтын управлени	**86**	**83**	**39**	**37**	**24**
Яруунын	94	91	54	9	15
Хориин	97	99,4	46	12	22
Хориин управлени	**96**	**95**	**50**	**11**	**18**
Загарайн	87	96	68	25	25
Мухар-Шэбэрэй	94	83	44	51	24
Сэлэнгын	96	97	47	28	26
Тарбагатайн	89	96	42	58	28
Улаан-Үдын управлени	**93**	**91**	**47**	**46**	**25**

Үдэрэйнгөө даабари 4 дахин үлүүлбэ

Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой механизатор Николай Галсанов «СК-3» комбайнаар сентябриин 27-до 49 гектар шэниисэ суглуулжа сохибо. Энэнь үдэрэй дүрбэн даабариһаа үлүү болоно. Юрын үдэрнүүдтэ дурсагдаһан комбайнер 30—36 гектар таряа хуряана.

Г. Гармаев,
колхозой парткомой секретарь.

Ганcаараа 550 гектар хуряаба

ЭГЭТЫН АДАГ. (**Телефоноор абтаба**). Яруунын «Победа» колхоз уржадэр ороohо тарянайнгаа һүүлшын гектар хуряажа, шэнэ ургасаяа бүгэдыень амбаарлаба. Баян хэшэгэйнгээ дээжэһээ 7700 центнер ороohо, тэрэ тоодо 5 мянгаад центнер ангир шара шэниисэ, гүрэндөө худалдажа, түсэбөө хоёр дахин үлүүлээ.

Хуряалгаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр, түргэн шамбайгаар үнгэргэхэ гэһэн тэмсэлэй охин соогуур ёһотойл талын баатарнууд шалгаран гараа. Жэлһээ жэлдэ үндэр бүтээсэ туйладаг комбайнер Цыренжаб Лыгденов ажалай 25 үдэр соо 550 гектар талмай дээрэһээ таряанай баал сохижо, га бүриһөө 10 гаран центнер ороohо суглуулаа. Нүхэр Лыгденовтэй тэн тэрээн мэеэрхэлдэжэ ябаһан Дамба Холхоев һүүлэй һүүлдэ 38 гектараар нүхэрһөө гээгдэһэн байба. Ганса колхоз соогоошье бэшэ, харин аймагтаа эрхимлэжэ гараһан эдэ хоёр комбайнер артелиингээ таряалангай ехэхэн хубиие хадаба.

«Темижбекский» совхозой жэшээгээр манай колхозой дүрбэн комбайнер—Бальжинима Цыбиков, Георгий Жамбалов, Бадмажаб Бардуев, Дамбинима Ринчинов—хуряалгын үедэ ходоодоо суг ябажа, нэлэнхы талмайда юрьесэ ороод, түймэртэ эдюулһэн шэнги түргөөр нэгэ поли дууһаад, нүгөөдэдэнь ородог байгаа. Бултаарaн нэгэнэйнгээ түлөө нэгэниинь бүгэдынгөө түлөө гэһэн уряа доро эдэ хүдэр хүбүүд бэе бэеэ дэмжэлсэжэ, машина бүхэнөө заахашье һамшаангүй, үдэрэйнгөө даабари 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Эбтэй һайхан ажалаараа нютагайхидайнгаа магтаалда хүртэһэн дүрбэниие «манай космонавтнууд» гэжэ нүхэдэйнь шоглон нэрлэдэг ушар дэмы бэшэ.

Талын кораблиие жолоодогшодһоо дутуугүй харюусалгатай ажалда ябаһан колхозой шофёрнууд Владимир Чимитов, Петр Зазулин, Владимир Бауман гэгшэд мүн лэ бүтээсэтэйгээр ажаллажа, таряа хуряалга эмхитэйгээр дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа ехээр оруулһан байна.

В. Базарон,
колхозой парторганизациин секретарь.

КПСС-эй обкомой бюрогой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор таряа хуряалга, тэрэниие гүрэндэ худалдалгаар һайн урэ дүн туйлаһан эдэ түрүү аймаг, ажахынууд болон эрхим механизаторнууд хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэбэ.

Кабанскын аймаг (КПСС-эй райкомой секретарь **Е. Н. Скубаренко,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ **П. О. Разуваев**) Эхэ оронойнгоо амбаарта 56400 центнер ороohо оруулжа, гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялгаяа 108 процент дүүргээ.

Прибайкалиин аймаг (КПСС-эй райкомой секретарь **С. Р. Хомосов,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ **В. А. Батурин**) гүрэндэ 19000 центнер таряа худалдаха уялгатай аад, хамта 20508 центнер ороohо бэлэдхэлэй пунктда тушаагаа.

Прибайкалиин **«Прибайкалец» колхоз** (түрүүлэгшэ **А. А. Шатов,** парторганизациин секретарь **С. Д. Васильев**) гүрэндэ 8 мянган центнер таряа худалдаха уялгынгаа орондо 8500 центнер худалдаа.

Прибайкалиин **«Заветы Ильича»** колхоз (түрүүлэгшэ **И. П. Насников,** парторганизациин секретарь **П. Л. Падерин**) гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялгаяа 103 процент дүүргэнхэй.

Прибайкалиин **«Путь коммунизма» колхоз** (түрүүлэгшэ **Г. Е. Елизов,** парторганизациин секретарь **Х. А. Нильцигаева**) гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа баһал 103 процент дүүргэбэ.

Тарбагатайн аймагай **«Маяк» колхоз** (түрүүлэгшэ **В. П. Чистяков,** парторганизациин секретарь **К. А. Степанов**) Эхэ орондоо 15000 центнер таряа үгэхэ уялга абаһан аад, тэрэнээ үлүүлэн, 15650 центнер таряа бэлэдхэлэй пунктда оруулаа.

Яруунын аймагай **«Победа» колхоз** (түрүүлэгшэ **Н. Ю. Намсараев,** парторганизациин секретарь **В. С. Базарон**) гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа 106 процент дүүргэбэ.

Бэшүүрэй аймагай **XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоз** (түрүүлэгшэ **П. С. Афанасьев,** парторганизациин секретарь **Г. Г. Тюриханов**) Эхэ оронойнгоо амбаарта 8020 центнер таряа оруулжа, абаһан социалис уялгаяа 101 процент дүүргэжэ шадаа.

Мухар-Шэбэрэй аймагай **«Забайкалец» колхоз** (түрүүлэгшэ **А. А. Братеньков,** парторганизациин секретарь **Б-М. Ц. Цыренов**) гүрэндэ 27000 центнер таряа худалдаха уялгатай аад, 27500 центнер таряа тушааба.

Хориин аймагай **Үдын совхоз** (директор **Ц. Д. Батуев,** парторганизациин секретарь **В. В. Романов,** хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ **Г. Д. Дондуков**) бэлэдхэлэй пунктда 25000 центнер таряа оруулжа, социалис уялгаяа 100 процент дүүргэһэн байна.

Хориин аймагай **Анаагай совхоз** (директор **Д. Ц. Цыбикжапов,** парторганизациин секретарь **И. Я. Трунев**) гүрэндөө 30000 центнер таряа худалдаха социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэжэ, Эхэ оронойнгоо амбаарта 40000 центнер таряа тушаанхай.

Кабанскын аймагай **Оймором совхоз** (директор **А. Н. Зайцев,** парторганизациин секретарь **В. С. Глушков,** хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ **Ф. Г. Гурулёв**) гүрэндэ 12090 центнер таряа худалдаад, социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргээ.

Кабанскын аймагай **Шергинэй совхоз** (директор **Н. Е. Медведев,** парторганизациин секретарь **Е. П. Ненашев,** хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ **М. Я. Изюрьев**) гүрэнэй амбаарта 21326 центнер таряа оруулжа, абаһан социалис уялгаяа 106 процент дүүргээ.

Г. Д. Покацкий, Тарбагатайн аймагай «Восход» колхозой комбайнер ургаса хуряалгын эхилһэнһээ хойшо «С-6» комбайнаар хамта 465 гектар таряа хадажа, хуряажа, 2233 центнер таряа сохижо абаа.

В. А. Торгашин, Тарбагатайн аймагай «8 Марта» колхозой комбайнер «С-6» түхэлэй комбайнаар 411 га таряа хуряагаад, 4545 центнер ороohо сохиһон байна.

М. В. Козлов, Хориин аймагай Үдын совхозой комбайнер «СК-3» түхэлэй комбайнаар 600 гектар ургаса хадажа, хуряажа, хамта 4100 центнер таряа сохижо абанхай.

М. Е. Иванов, Хориин аймагай Чисаанын совхозой комбайнер «С-6» түхэлэй комбайнаар 518 гектар таряа хадажа, хуряажа, 4483 центнер ороohо сохижо гаргаа.

Социалис уялгын дүүргэлтэ шалгая

Түрүүшын дабаан дабагдаа

Энэ жэлнай хүдөө ажахыда онсо илгаатай жэл байһаниинь мэдээжэ. Байгша ондо хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы организацинууд шэнэдхэн хубилгагдажа, нютагуудай үйлэдбэриин управленинүүд эмхидхэгдэһэн байна. Мүн гүрэнэй талаһаа хүдөө ажахы хүгжөөхэ зорилгоор мүнгэ зөөри ехэ һомологдоһон, техническэ талаар туһаламжа хүргэгдөө һэн. Энээнэй ашаар КПСС-эй XXII съездын, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ зохид арга нүхэсэл ажахы бүхэндэ олгогдоһон байна.

Аймагай совхозууд, колхозууд энэ онсо өөрэ эрхэ байдалые хүсэдөөр хэрэглэхын тула жэлэй эхиндэ социалис уялганyyдые бэедээ даажа абаһан юм. Мүнөө аймагай ажалшад абаһан уялгаяа бэелүүлхэ талаар зарим тэды амжалта туйланхай.

Нэн түрүүн ажахынууднай хабарай тарилгые саг болзортонь үнгэргэжэ, таряа, хартаабха, тэжээлэй ургамалнуудые тариха уялгаяа үлүүлэн дүүргээ һэн. Таряалангай газарые шэнээр хубаарилжа, ургаса багатай ургамалнуудые, сэбэр паарай газарые хорооһоной ашаар урда жэлэйхиһээ ороohо тарян 2 мянга гаран гектарта ехэ таригдаа. Мүнөө жэл түрүүшынхеэ 2042 гектарта горох таригдажа, тэрэнэй гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер үрэһэндэ орохоор горох суглуулагдаа. Илангаяа Кабанскын, Оймором совхозуудта горох һайнаар ургаа. Тэндэхи зарим газарһаа гектарай 15 центнер горох абтаа.

Ороohо тарянайшье ургаса энэ жэлдэ яһала һайн байгаа. Гектар бүриһөө 11—12 центнер шэниисэ абаха гэһэн уялгаяа манай совхозууд амжалтатайгаар дүүргээ. Шергинэй совхозойхид тарянайнгаа гектар бүриһөө 12 центнерһээ дээшэ ургаса хуряагаа.

Эдэ бүгэдын ашаар аймагнай гүрэндөө таряа худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Һүүлэй мэдээгээр Эхэороной амбаарта 56400 центнер таряа оруулжа, уялгаяа нилээд үлүүлэн дүүргээбди. Таряа тушаалга саашаа үргэлжэлжэ, гүрэнэй амбаарта үшөөшье таряа оруулха зорилготойбди.

Ургаса хуряалга, гүрэндэ таряа тушаалга Оймором совхоздо урагшатайгаар ябуулагдаа. Энэ совхоз сентябриин 28-да таряагаа хуряажа дүүргээд, гүрэндөө 12 мянган центнер таряа тушаажа, уялгаяа үлүүлбэ. Тэрэшэлэн Шергинэй совхоз ургаса хуряалгаяа үглөө мүнөө дүүргэхээ байна. Тэдэнэр гүрэнэй амбаарта 20 мянга гаран центнер таряа тушаажа, мүн лэ уялгаяа дүүргээ.

Таряа хуряалгын үедэ хура бороон орожо, ехэ һаад тойбо татабашье һаань, совхозуудай механизаторнууд шэн зоригтойгоор ажаллажа, энэ шухала хүдэлмэриие хаһа сагтань үнгэргэжэ байнхай. Механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Оймором совхозой комбайнер нүхэр Пинтаев түрүүлжэ ябана. Тэрэ «СК-3» комбайнаар 151 гектар таряа амяарлан хадаад, 104 гектар баал суглуулан сохёод, 133 гектар таряа сэхэ хуряагаад байнхай. Тиигэжэ энэ комбайнер 4 мянга гаран центнер таряа тоог дээрэ оруулаа.

Кабанскын совхозой эрхим комбайнер А. М. Дорохов «СК-3» комбайнаар 352 гектарай баал суглуулжа, 4107 центнер таряа сохёо.

Шергинэй совхозой бэрхэ комбайнер И. В. Куржумов «СК-3» комбайнаар үсөөхэн үдэртэ 280 гектар таряа сэхэ хуряагаа.

Энэ жэлэй таряа хуряалга дээрэ ороной түрүү механизаторнуудай дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэгдээ. Ставрополиин хизаарай «Темижбекский» совхозойхидой үүсхэлые дэмжэжэ, таряагаа гол түлэб 10—12 хүдэлмэриин үдэрэй туршада амяарлан хадажа абаһан байнабди. Хуряалгын үедэ механизаторнуудай социалис мүрысөөнэй дүн саг үргэлжэ согсологдожо, түрүүшүүлдэ дамжуулгын Улаан туг, вымпел үгтэжэ байгаа.

Мүнөө үедэ таряа хуряалга дүүрэхэ тээшэ болонхой. Ойрын 2-3 үдэрэй туршада ургаса хуряалга захадаа гараха байна.

Таряа хуряалгынгаа хажуугаар ажахынууднай ниитынгээ малда үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулна. Байгша ондо нёдондонойхиһоо нилээд ехэ үбһэ, силос бэлдэгдэбэ. Оймором совхоз түсэбэй ёһоор 21500 центнер үбһэ хуряаха байгаад, мүнөө 31580 центнер үбһэ һүрилэнхэй. Мүн эдэнэр 7 мянга гаран тонно силос даража абаа.

Гэхэтэй хамта аймагнай мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха уялгаяа мүн лэ урагшатайгаар дүүргэжэ байна. Сентябриин 27-ной байдалаар аймагай ажахынууд гүрэндөө 19771 центнер мяха тушаажа, гурбан кварталайнгаа уялгые мянгаад центнерээр үлүүлбэ. Кабанскын совхоз байгша ондо нугаһа олоор тушаажа, гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэеэ байна. Эдэнэр хамта 7702 центнер мяха тушаанхай. Жэлэйнь түсэб 8 мянган центнер.

Үнгэрһэн юһэн һарын туршада гүрэндөө 1500 мянган үндэгэ тушааха байгаад, ажахынууднай тэрэнээ 1779 мянгада хүргөө. Үндэгэ худалдаха уялгаяа Оймором совхоз илангаяа һайнаар дүүргэжэ байнхай.

Иигэжэ энэ жэлдэ абаһан уялгаяа бэелүүлхэ талаар түрүүшын дабаан дабагдаа. Гэбэшье манай хүдэлмэридэ дутагдалнууд яһала бии. Гүрэндэ һү худалдаха уялгаяа ажахынууднай үшөөл хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Мүнөө үедэ ажахы бүхэндэ үнеэдтэ силос, турнепс, саахарай свёкло үгтэжэ, һү шэмыень дээшэлүүлхэ талаар хэмжээн абтана. Бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэжэ, гүрэндэ һү худалдаха уялгаяа дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэбди.

Гадна адуу малай тоо толгой олошоруулха, малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлдэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэ гол түлэб дүүргэгдээ. Гахайн тоо толгой олошоруулхын тула Шергинэй, Оймором совхозуудта гахайн байра үргэдхэгдэжэ, шэнээр баригдажа байнхай.

П. Разуваев,
Кабанскын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

...РСФСР-эй энергетикын, ...трификациин министерство бии болгогдобо

...А, сентябриин 29. ...СССР-эй Верховно ...Президиумэй 1962 ...риин 26-да гаргаһан ...ор, СССР-эй элек...удые барилгын ми... СССР-эй энергети...фикациин союзно-республиканска министерство болгогдоо һэн. Энэ Указай үндэһөөр РСФСР-эй энергетикын, электрификациин министерство бии болгохо шиидхэбэри РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум абаба.

Агууехэ Октябриин хүндэлэлдэ

ОРОЛДОСОТОЙ КОЛЛЕКТИВ

Урдань хараа үзөөгүй детальнуудые заһабарилжа эхилхэнь тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ һэн. Тусхай мэргэжэл, дүй дүршэл хэрэгтэй байгаа. Харин ПВЗ-гэй аппаратна цехэй хүдэлмэришэд электровозуудые заһабарилжа эхилһэн түрүүшын сагта ушардаг элдэб бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабажа гараһан байна.

Тэдэнэр шэнэ продукци бүтээн гаргажа эхилһэн түрүүшынгээ һараһаа даабаряа саг сооһь дүүргэдэг болоһон юм. Мүн август, сентябрь һарын түсэб амжалтатай һайнаар дүүргэгдээ. Мүнөө цехэй бүхы участогууд Октябриин хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсон, дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялга абаба. Тус цехэй хүдэлмэришэд детальнуудые түргэн саг соо заһабарилхые оролдоно. Юуб гэхэдэ, тэдэнһээ локомотив хабсаралгын цехэй ажал нилээд ехээр дулдыдана. Детальнуудые һайн шанартайгаар, түргэн саг соо тэдэнэй заһабарилжа дүүргээ һаань, локомотив хабсарагшад электровозуудые мүн лэ болзорһоонь урид заһабарилха аргатай болохо.

Слесарь-электригүүд Александр Захаров, Сергей Привалов, Тимофей Колесник болон бусад бүтээсэ сэхтэй ажалаараа нүхэдэйнгөө дунда суурхажа ябана. Тэдэнэр детальнуудые эрхим шанартайгаар заһабарилна.

Октябриин һайндэрые ажалай бэлэгээр угтахаар мүрысэжэ байһан олон бригаданууд һайн үрэ дүн харуулна. Жэшээлхэдэ Леонид Ковалевой хүтэлбэрилдэг слесарь-электригүүдэй бригада түрүүшүүлэй зэргэдэ гараһаар үнинэй. Мүн нүхэд Дивановский, Колмаков, Шипицын, Калганов гэгшэдэй даадаг бригаданууд амжалтатай ажаллана.

Цехэй хүдэлмэришэд эбтэй эетэйгээр, бэе бэедээ туһаламжа хүргэн ажаллана. Дүй дүршэлтэй ахамад нүхэдынь залуу хүдэлмэришэдтэ ёһотой туһаламжа хүргэдэг. Тиимэһээ түмэр замай училищине дүүргэээд, эндэ ажаллажа эхилһэн залуу хүдэлмэришэд түргэн саг соо мэргэжэлээ шудална. Тэдэнэй дундаһаа Женя Иванов, Иван Пересветов гэгшэд оролдосотой ажалаараа шалгарна. Коммунис ажалай ударник Иван Заболотский, бригадирнууд нүхэд Быков, Поясков гэгшэдэй хүтэлбэри доро ажалладаг залуушуул мүн лэ ажалай вахтада жагсаба.

Аппаратна цехэйхид электровозуудай детальнуудые заһабарилха октябриингаа түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргэжэ, локомотивна цехүүдэй дунда түрүү һуурида гарахаар мүрысэжэ байна.

Н. Жиделев.

ОЁДОЛШО ЭХЭНЭР

Анастасия Николаевна Хуриганова Улаан-Үдын оёдолой фабрикын хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй, алдартай болоһоор үнинэй. Жиирэй энэ эхэнэр табияа гэшхэжэ ябабашье, урдынхидаал адли хүдэлмэриие хүндэ, хүнгэн гэнгүй даалан лэ хэрэгээ заабол нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тула шармайн оролдодог зандаа. Эгээл тиимэһээ 1959 ондо һунгалтын болоходо, республикынгаа засаг түрын дээдэ зургаанда депутадаар һунгагдаһан бэлэй. Шадамар бэрхэ, уран гартай Анастасия Николаевна дүй дүршэл ехэтэй оёдолшон болотороо нилээд олон бэрхэшээлнүүдые дабажа гараа юм.

1933 ондо Буряадай гигант —паровоз-вагонно заводой түрүүшын байшангуудай бодхолгодо хүдэлжэ эхилһэн түүхэтэй. Хото хүдөөгэй шиираг хүбүүд, басагад комсомолой уряалаар тус заводой барилгада ерээ һэн. Тэдэнэй дунда гүлмэрхэн бэетэй, залуухан басаган Настя, заводой барилгада хабаадалсажа эхилэмсээрээ ажалша бэрхэ, солбон хүнгэн байһанаа харуулжа, удангүй түрүү хүдэлмэришэдэй тоодо оролсоо юм.

Тиигэһээр олохон он жэл үнгэрөө. Элдэб шалтагаануудушаржа, дүшөөд оной үеэр Анастасия Николаевна хүдэлмэреэ таһалдуулха баатай болоо һэн.

Тингэбэшье, удангүй 1949 ондо Улаан-Үдын оёдолой фабрикада ажаллахаяа ороо һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо мүнөө болотор таһалгаряагүй тэндээ ажаллажа байха зуураа зон нүхэдэйнгөө дунда нэрэтэй солотой болонхой. Үдэр бүри даабаряа 130 процент дүүргэжэ, амжалтаяа ходо арьбадхажа байдаг.

Тиихэтээ хамта өөрынгөө мэргэжэлдэ залуушуулые һургахын тула ехэ оролдолго, үүсхэл гаргадаг. Агууехэ октябриин хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, гансахан һарын туршада хорёод залуушуулые оёдолой мэргэжэлдэ һургажа гаргаһан байна.

Тэдэнэрынь мүнөө бултадаа нэгэ бригада болоод, нүхэр Хуригановагай хүтэлбэри доро эрхим һайнаар ажаллажа байдаг.

—Би халаанай мастераар гурбадахи жэлээ ажалланаб. Минии хэрэгтэ Анастасия Николаевна туһа хүргэдэг, ходо зүбшэл үгэжэ хаража байдаг, —гэжэ мастер Римма Александрова хөөрэнэ.—Иимэ хүнтэй сугтаа ажаллахадашье урматай ха юм. Үнэхөөрөөшье нүхэр Хуриганова залуу мэргэжэлтэдэй һанамжа дурадхалнуудта анхаралтайгаар хандадаг, урагшаа һанаатай, жиирэй үнэн сэхэ эхэнэр юм.

Н. Хазуев.

31 МЯНГАН ПҮҮД ТАРЯАН ГОЛ МҮРЭНҮҮДЭЭР ЗӨӨГДЭБЭ

Сэлэнгэ голой уһан замшад Октябриин хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, амжалтатай һайнаар ажаллана. Тэдэнэр 31 мянган пүүд шэнэ таряа гол мүрэнүүдээр зөөжэ, сентябриин түсэбые болзорһоонь табан хоног урид дүүргэбэ.

«Дружба», «Заря», «Константин Заслонов», «Севко», «Сергей Ивашов» гэжэ суднануудай коммунис ажалай экипажууд долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй даабарине сүм дүүргэбэ.

Баржанууд дээрэ ажалладаг Б. И. Ажанов, Т. Ц. Дамбаев, З. И. Кравчук, Н. Г. Трунёв гэгшэдэй командануудхолын газарнуудта гол мүрэнүүдээр энэ жэлдэ түрүүшынхеэ тамаржа ошоһон юм. Теэд тэдэнэр ямаршье һаадгүйгөөр холын аймагуудһаа Улаан-Үдэ хүрэтэр таряа зөөдэг.

Зураг дээрэ: Сүхэ, Баргажан голнуудаар тамардаг суднануудые жолоодогшод Е. Климов (зүүн гарһаа), Н. Кулаков.

Д. Балдановай фото.

СЭДЬХЭЛЭЙ СЭБЭР—БАЯР, АЖАЛАЙ ҮРЭ—АЛДАР

ҮШӨӨ ДАХИН ҺЭШХЭЛ ТУХАЙ

★

Б-М. Цыденов, Хориин аймагай Үдын совхозой хонишодой ажахын тоосоото бригадын бригадир

★ ★

«Таряашан нэрэеа хүндэлагты» Энэмнай хэды ехэ багтаастай нэлэнхы, гүн гүнзэгы удхатай, сэсэн мэргэн үгэнүүд гээшэб!

Нээрээшье юрэдөө хүн боложо, хүлөө шоройдоһон, жалэй дүрбэн сагта хоолойгоо тэжээжэ байһан гайхамшаг үзэсхэлэн газар нютагаа хүндэлжэ, тэрэнээ эзэн ёһоор эдлээд, элдүүрилээд, ажалшан, таряашан, малшан нэрэеэ дээрэ үргэжэ ябангүй яахабибди. Тиигээл һаа, үргэн элдин газар дайдынгаа бэлэг хэшэг —эдеэ хоолой зүйл элбэг дэлбэгээр абажа, Эхэ һайхан ороноо улам баяжуулжа шадахалди. Энэ манай сэдьхэл һанаан, нэрэ хүндэ, һэшхэл бодолой хэрэг ха юм.

ҮНЭН ЗҮРХЭНҺӨӨ ҺАЙШААХААР

Эгээл тиимэһээ үндэр наһатай украин эхэнэр Н. Г. Загладын үнэн зүрхэнэй бэшэг уншаад байхадаа, таряашан, механизатор гү, али малшан, хонишон, фабрика, заводойшье хүдэлмэришэн бүгэдэ сэдьхэлээ хүдэлгэн, гүнзэгы бодолдо абтана гээшэ. «Мүнөө бодото ажалгүйгөөр, һэшхэлгүйгөөр партиингаа табиһан түсэб, зорилгые эрхимээр бэелүүлжэ шадахагүй байһанаа булта ойлгохо сагнай ерээ» гэжэ нүхэр Заглада тон зүб хэлэнэ.

Үнэхөөрөө бидэ, хүн бүхэн даалгагдаһан ажалдаа хэр зэргэ хүсэ шадалаа зорюулжа, үнэн зүрхэнһөө оролдон хүдэлнэ гээшэбибди гэжэ өөрыгөө хажуу тээһээ хёрхо нюдөөр хаража, һэшхэлтээ доро дорһо зүбшэн хэлсэхэ ушартай бологдоно.

Би мүнөө эгээл 26 жэлдэ хамтын ажал дээрэ нэгэшье үдэрөөр һамшаагүй шахуу хүдэлжэ ябанаб. Түрүүшээр «түмэр мориной» жолоо барижа, тракторист, комбайнераар шье хүдэлгдөө. Гурбан жэлэй туршада гахайшан болоод, артель, аймаг соогоо олон поршоонхо абажа, Москва—Бүхэсоюзна выставкэдэ ошохо золтой байгдаа һэн. Харин 1957 онһоо эхилээд нютагайнгаа хэдэн колхозуудай нэгэдэжэ, совхоз болоходо, эмэ хурьгадые тушаажа абаад, мүнөө хүрэтэр хонишоноор хүдэлэгдэжэ ябагдана.

Энэ мэтээр олоной дунда, ажалай эгээл гүн соо ябахадаа, хамтын хэрэгэй түлөө хам оролсон, хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлдэг эрхим түрүү хүнүүдэй һайн һайхан ажалай, жэшээ, абьяас хаража баясахаш. Мүн «намһаа саагуур, наранһаа наагуур» гэһэндэл, хамтын зөөри, хэрэгтэ халирхай хойрогоор хандажа, бэеынгээ амарые, хара амиханаа хараад лэ ябадаг урмагүйхэн уладтайшье ушархаш.

Жэшээнь, хонин ажал дээрэ абаад үзэхэдэ, нэгэл газарай уһа, үбһэ ногоон дээрэ байһан аад, зарим хонишодой хонин һүрэг үбэл-зун, хабарнамаршье ходол тобир тарган, нооһо ехэтэй ябахадань, нүгөөдүүлэйнь хонид яахадаа үлбэртэжэ, үргүүлжэ, халтад гэхэдээ үхэжэ байдаг гээшэб? Одоол эндэмнай харюусалгатай ажалдаа хоёр ондоогоор хандаһанай гэршэ элеэр харагдана бшуу. Тэрэшэлэн тон адли эрхэ байдалда байһан һаалишадай зариман жэлэй дүрбэн сагта һү һааляа бүрьелүүлжэ, түсэб, уялгаа үлүүлэн дүүргэжэ байхада, нүгөөдүүлынь ходол гээгдэжэ, гэдэргэ таталдажа ябадаг ха юм. Баһал энэнь нэрэ хүндэ, һэшхэлэй хэрэг лэ.

«ХҮДЭЛЖЭ ХЭБТЭҺЭН ШУЛУУН ХҮБХЭНДЭ ДАРАГДАХАГҮЙ».

Ажахын һалбари бүхэнһөө иимэрхүү бусадшье олохон жэшээ баримтануудые харуулжа боломоор. Манай совхозой һаалиин олонхи фермэдэ үнеэдые үдэрэй гурба һаахаяа болиһоор һара үлүүтэй боложо байна.

— Бэлшээриин ногоон муудаа, мүнөө үнеэдээ холо абаашажа адуулнабди. Тиимэһээ тэдэнээ үдэр бүхэндэ иишэ тиишэнь туухаяа бэрхэшээгээд, миил үдэшэ, үглөөнииинь —хоёр дахин һаадаг болообди,—гэжэ манай гурбадахи фермын һаалиин гүүртые даагша Шоймпол Банзарагашеев хэлэжэ байгаа һэн.

— Туухань холо гээ һаа, малдаа ногоон тэжээл, силос нэмэжэ эдюулээд, хээрэнь һаахаяа янабта,—гэхэдэ.

— Дөө, үдэрэй хэдышье һаахада һүн нэмэхэсэ болёо, үнеэд хожоршоо. Олонхинь шэргэжэ эхилээ, —гэжэ нүхэр Банзарагашеев улаан хэлэтые урдаа уруулхаар бэшэ байба.

Теэд үнэн дээрэ үнеэдые гурба һаахаяа болиһонһоо хойшо гүүртэдэ һү һаалинь хараа байса хороо. Жэшээнь, түрүүн гурба һаахадаа үдэрэй 700 литр һү алгадгүй абадаг һаа, мүнөө 400—450 литртэ арайхан гэжэ хүргэнэ. Хэрбээ энэ үбһэ ногооной, тэжээлэй элбэгтэ малаа оролдосотойгоор адуулаад, таряа талханай зүйл, силос нэмэжэ эдюулээд, үдэрэй гурба һаагаа һаа, хэды шэнээн ехэ үдхэн тоһолиг һү нэмэжэ абаха һэм. Гэтэр фермын зоотехник нүхэр Хаданов эдэ бүгэдые хүсэд ойлгохо, ёһо мэдэхэ хүн аад, залуу хүбүүн Банзарагашеевтэ хэлэжэ, заажа үгөөгүй, «нюдэ балай, шэхэ дүлии» һууһаниинь гэмшэлтэй.

Энэ намар таряа хуряалгын һаяшаг эхилһэн үеэр манай фермэдэ иимэрхүү ушарнууд болоо. Совхозой главна инженер нүхэр Дмитриев ерэжэ, нэгэ фермын тракторта шухала деталь дутаба гээд, механизатор Фанит Фахурдиновай «ДТ-54» түхэлэй һая заһагдаһан тракторые задалаад, хэрэгтэй зүйлыень абаашаа. Энээнһээ боложо, намарай паар хахалха, комбайн шэрэхэ тракторынь 25 үдэр миин байгаа. Мүн Владимир Бадановай «СК-3» түхэлэй шэнээргэ комбайниие задалжа, бүхы хэрэгтэй деталь, частьнуудыень иишэ тиишэнь зөөжэ, ондоо машинада табяа. Тэрэ комбайнинь мүнөө хэндэшье хэрэггүй болонхой хэбтэдэг.

Энээгээр юу хэлэхээ һанабаш гэхэдэ, ажалай нэгэ шухала һалбари, участогые өөдэнь татабабди гээд, нүгөөдыень уруу даража байхамнай баһал буруу ха юм.

ТЭДЭНЭЙ ҺЭШХЭЛЫНЬ ХААНАБ?

Гадна хаража ябахада, хамтын алтан зөөридэ хайра гамгүйгөөр хандажа, «улайха нюур, убайлха һэшхэлгүйгөөр» үрижэ, хаяжа, гээлтэ хоролтодо оруулжа байдагшье ушар олон.

Энэ зундаа, бүхэли намартаашье совхозой түб Үдэ тосхоной хойто бэеэрхи 43 гектар ешмээнэй ургаса соо үдэшэ, үглөө бүхэндэ тэндэхи айлнуудай үхэр мал умбажа ябадаг һэн. Туугаад гаргахадашни, үглөөдэрынь баһал ороод байха. Нэгэдэхи, табадахи фермэнүүдтэшье шэниисын ургасые малай гэшхэжэ, гэмтээһэн тухай һураг дуулдагша. Манай хүршэ дүрбэдэхи фермэдэ хонишон Охотников гэдэг хэдэн зуун хонидоо хара тарянай ургасада оруулжархёод, хашалгүй байгаа гэжэ тээсгэн суглаан дээрэ хэлсэгдээ.

Һаяшаг совхозой главна агроном В. С. Сабылинтай хөөрэлдэхэдэ...

—Табадахи фермэдэ комбайнернууд: Ф. Павленко, В. Филиппов гэгшэд 20 гектар һайн ургасатай таряа хуряагаабди гэжэ хедерээ дээгүүр табижа, түргэн ябахадаа, залаануудыень лэ таһалан, хахадынь газартаа үлөөжэ, гэшхүүлээд гарашоо,—гэжэ тэрэ ехэл урма хухарангяар хэлэжэ һуугаа.

Тэрэ мэтэ баримтанууд бусадшье фермэдэ гараа. Хамтын үнэтэ зөөридэ иигэжэ эзэн бусаар хандан, хүнүүдэй хара хүлһөө гаргажа ургуулһан таряае малда гэшхүүлжэ, эдюулжэ, үрилтэ хоролтодо оруулһан хойрогшуул харюусалгада хабаадуулагдаа гү? Үгы.

Таряалан, сабшалан дээгүүр ябахада, плуг, борной, косилка, тармуурһаа эхилээд, элдэб зэмсэг хэрэг-

сэл хээрэ тараагдажа хэбтэдэг. Тэдэнэй түл санаб? Баһал хэншье Эдэ мэтэ дутагдалнууд рахада, багаханшье һ дэлмэридэмнай тойбо жа, амжалтыемнай б

Тиихэдэ ажал хүд хэдэ ара гэдэргээ та абаха, эдихэ болоходо ган аман тээшээ» гэ шье урид мэшээгэй доод лэ байдаг хүйх зар үшөөл дайралда тосхондо һуудаг Св хэдэн жэл соо энэ гэ аад, газар дээрэмнай үхэр малаа тэжээгээ огородой эдеэ тарижа һаянай тэрэ ажал дуулдагша.

Иимэрхүү ушар тоолохо болоо һаа зариман энэ Бато-Мүн юумэ суглуулаа, дү хэдээшье болохо. Теэ туу, дунданууд боло хэл убайгүй ябада абьягүй, «арбан шу дамнай, хэн тэрэниие ха, манда заажа үг дымнай сэдьхэл бодо хэрэг.

АЖАЛНАЙ ХҮ ХАРЮУСАЛ

Бидэ хонишод ба харюусалгатай, хүн бүтээжэ ябанабди. Т дынгөө бригадын хо тухай хэдэн үгэ хэла

Энэ жэлдэ бригад хогдожо, ажахын то лагдаад, хамта 6269 до 3000 эхэ хони Байгша ондо хонишод хүсөөр даалгагдаһан ряалангаа һайнаар ү жүүлжэ, баян ургаса нойхиһоо 3 дахин ехэ хуряажа, хонидойнгоо һүрилэнхэйбди. 150 һээ нилээд ехэ зелён гаран хоног соо бүх искусственна аргаар үни хада дүүргээбди манай эдэбхитэй бэрх жүүлэгшэд: Намсалм Ешин-Ханда Жимбе оролдосото ажалай ү мүнөө жэлдэ зуун эх һөө 101 хурьга аба жэлэй январь, февр тэрэнһээ үсөөн бэшэ байхаар найданабди. шадал һайн.

Бригададамнай дү урагшаа һанаатай, ү шод олон. Наһажаал дэма Гунтыпова, мү мит-Цырен Дамбиев, Хусаев, Дыжит-Ханд Чойжонима Гончиков, ренов, Нима Рабдано будаев болон бусад дурдаха ушартай бол

Тус тустаа даалгаһ сэ шадалаа элсүүлэн даа урма зориг, сэд хан һэшхэл бодо оролдосотойгоор хүз түйлахамнай лабтай.

М.

Н. Г. Загладын

уншаад бай

ЗУУҺАА-

Зэдын «Комму хозой 1-дэхи отд рүү хонишон чиковэй даадаг абаһан уялга татайгаар бэе дэнэр хонид бүри искусст гаар үрэжүүлж хонидые һүб Мүнөө жэлдэ риһөө хурьга грамм нооһо хонишон үнэтэ эй Зэдын райк сэдкомой Хүн мота абанхай.

Д.

100 мянган центнер таряан абтаа

Анаагай совхоз ургаса хуряалгаяа 20 хүдэлмэриин үдэр соо дүүргэжэ, гүрэндөө 40 мянган центнер таряа худалдаба

ХОРИ ТОСХОН. **(Телефоноор абтаба).** Энэ жэлдэ совхозоймнай бүхы таряалан дээрэ бараг һайн ургаса гараа. Теэд энээнине гансахан сагай уларил таарамжатай зохид байжа, хаһа сагтаа хура бороогой ороһоной ашаар үндэр ургаса гараа гэхэ болоо һаамнай буруу.

Партиингаа ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, совхозой механизаторнууд газар таряалангай ургасые дээшэлүүлхын тула яһала хүдэлмэри хээ. Ороһото ургамалнуудай тарилга гол түлэб өөһэдын үрэһөөр, агротехническэ богони болзорто, һайн шанартайгаар тариглаа. Энээнэй ашаар мүнөө гектар бүриһөө дунда зэргээр 10—12 центнер ороһон абтаа гэхэ гү, али нёдондонойхидо орходоо га бүриһөө 4—6 центнерээр ехэ ургаса хуряагдаа. Элбэгээр ургаһан ороһо таряагаа түргэнөөр, гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын тула механизаторнууднай үдэр һүниие мэдэнгүй, амарха амаралтаяа мартажа, эршэмтэй шангаар хүдэлөө. Түрүүшын үдэрһөө хойшо 30 гаран комбайн, лафетнэ жатканууд таряа амяарлан хадажа, хуряажа эхилээ. Тэдэнэй олонхинь хоёр халаанда, сүүдхэ соо нэгэшье зогсонгүй хүдэлөө юм.

Агрегадуудай дунда социалис мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ, тэдэнэй олонхинь үдэр бүри 10—14 гектар хадаха, хуряаха даабаритай аад, ходол 20—25 гектар, заримандаа 35—40 га хүргэдэг байгаа. Хура бороогой орожо, хуряалгын хүдэлмэриие һаатуулаашье һаань, механизаторнуудайнгаа эсэшэ сусашагүйгөөр, шэн зоригтойгоор хүдэлһэнэйнь ашаар бүхы 10 мянга гаран гектар ороһо таряагаа гол түлэб 18—20 хүдэлмэриин үдэр соо хуряажа, сүм дүүргээбди. Тэрээнһээ 6000 гаран гектарнь имагтал амяарлан хадагдажа, хуряагдаа. Тиигээд бүхыдөө 100 мянган центнер шэнэ ургасын таряа сохижо абаад, октябриин 2-ой мэдээгээр 40 мянган центнер таряа гүрэндөө худалдаад байнабди. Тиигэжэ Агууехэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгаяа дүүргэбэбди.

Мүн ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада һаналаа табижа, 30 мянган центнер шэлэмэл ороһо, тэрэ тоодо «Онохойская-4» сортын нютагтамнай тааараһан шэниисын таряа үрэһэндэ хаагаабди.

Таряа хуряалга, тэрэниие гүрэндэ худалдаха хүдэлмэриие совхозой дүрбэдэхи фермэ (эрхилэгшэнь В. Г. Кирюхин), табадахи фермэ (эрхилэгшэнь А. В. Белоусов) илангаяа эмхитэй һайнаар ябуулаа.

Ажалай түлөөһэ һайнаар үгэжэ, машина техникын хойноһоо хаһа сагтань харууһа хэжэ, зүбөөр заһабарилһанаймнай ашаар олонхи механизаторнууд бүтээсэ ехэтэй ажалай жэшээ харуулан хүдэлөө. Тусхайлбал, комбайнер Иван Смородников «С-6» комбайнаар 600 гектар таряа хадаад, тэрэнээ суглуулан сохёо. Нэгэдэхи фермын түрүү механизатор Базар Цырендоржиев «СК-3» комбайнаар 450 гектарай баал суглуулан сохёо. Тиихэдэ табан үдэр соо 100 гаран га хуряажа, гол түлөөһэнһөө гадуур 8 түхэриг нэмэлтэ түлөөһэ абаа юм. Дүрбэдэхи фермын механизатор Василий Белоусов «СК-3» комбайнаар 400 га таряа хуряагаа. Мүн комбайнернууд: Ойдон Рыгзенов, Василий Екимовский болон бусад тэдэнэрһээ балайшье ехэ гээгдээгүй.

Комбайнһаа гараһан ороһо шэрэхэдээ, бэлэдхэлэй пунктда таряа зөөхэдөө автомашинын жолоошод: Михаил Белоусов (табадахи фермэ), Павел Лужников, Дмитрий Димерев (4-дэхи фермэ) болон бусад онсо шалгарһан байна. Манда туһалхаяа ерэһэн Совнархозой нэгэдэхи АТК-гай жолоошодые бултыень магтангүй аргагүй. Үндэр ургасыемнай хуряалсахаяа ерэһэн Улаан-Үдын дунда, дээдэ һургуулинуудай хэдэн олон студентнэртэ халуун баясхалан хүргэнэбди.

Эдэ үдэрнүүдтэ хуряалгаһаа үлүү гараһан трактор, машинануудаа бултыень элсүүлжэ, таряалан дээрэхи һолоомо суглуулан соможо, намарай паар түлэг хахалжа байнабди. Бүхыдөө 2000 гектар намарай паар хахалагдаа. Мүнөө үдэр бүри 7 стогометатель машина, 3 нагшуургатай трактор хүдэлжэ, 1000 гектарай һолоомо хуряагдажа абтаба. Тэрэшэлэн 400 га тухай паар хоёрлон хахалжа бэлдээбди. Фермэнүүдтэ һаянай хартаабха, огородой эдеэн хуряагдажа дүүрээд, тэжээлэй ургамалнууд абтажа байна.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, ехэхэн хүдэлмэриингөө урда гол түлэб гарагдаба гээшэ. Иигээд малайнгаа үбэлжэлгэдэ бэлдэжэ дүүргэхэмнай. Байгша ондо нёдондонойхиһоо 2 дахин гэхэ гү, али 60 мянгаад центнер үбһэн һүрилэгдэжэ абтаа, 14 мянган гонно силос дарагдаа.

Д. Цыбикжапов,
Хориин аймагай Анаагай совхозой директор.

ГАРШАГУУ

Республикымна хүдөө нютагууда нуудай үүдэн дэ гууд үлгөөтэй б Теэд мүнөө боло тагта тэдэ гарш шалагдаагүй, энд шуулагдаашье һа тайнууд байдаг. Цакир тосхондо хон эмхинүүд би дэнэй гаршагууд доор бэшээтэй. холбооной отде отделени» гэжэ байдаг.

Тээсгэн «Буряа жа буруу гарш хээтэйн яршагуу хайн аша Тарха намжа толилогдо зонтой нютагуу зурганнуудай г ряадаар оршуул гүбди?

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур

1962 оной октябриин 3.

...ГАНДИИН НЭРЭМЖЭТЭ ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ...СЫН" ДЕЛЕГАЦИТАЙ Н. С. ХРУЩЕВ УУЛЗАБА

...БАД, октябриин 1. «Гандиин нэрэмжэтэ ...малдалай жасын» делегациин гэшүүд — Ин... парламентын депутат ...бар, Индиин ниитын ...а ябуулагша Г. Ра... гэгшэдтэй СССР-эй ...удэй Соведэй Тү... Н. С. Хрущев мүнөө...

...оной июнь һарада ...лоһон «Гандиин нэ... эб найрамдалай жа... ...ференци шиидхэбэ... ...р тус делегаци Совет... ...ерэбэ. Энэ конферен... ...алгые Советскэ пра... ...н толгойлогшодо ...а. Ядерна зэбсэгээ ...рэнэй нөөсые үгы хэ... ...бсэгые үйлэдбэрилгэ, ...е болюулха гэжэ ...бсэгтэй правительст... толгойлогшонорто ...ренци хандаһан бай... хандалга дамжуулха ...ветскэ Союз эб най... хэрэгтэ ехэ дуратай ...Индидэ мэдэдэг юм, ...эй дээрэ эб найрам... ...үүлэн мандуулхын, буу зэбсэг хуряаха асуудал түргэнөөр шиидхэхын тулада совет арадай, СССР-эй правительствын гаргажа байһан хүсэл оролдолго Индидэ үндэр сэгнэгдэдэг гэжэ У. Н. Джебар тэмдэглэбэ.

Н. С. Хрущев У. Н. Джебар, Г. Рамачандран гэгшэдтэй хөөрэлдэхэ зуураа уласхоорондын шанга хиналта доро буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха асуудалаар Советскэ Союзай хараа шугам тодорхойлбо, ядерна зэбсэг хорихо ба тэрэние бүримнь усадхаха гэһэн советскэ дурадхалнууд хараална, тэрэшэлэн нэгэдэх шатада ядерна дайнай аюул зайсуулха бодото хэмжээнүүд хараалагдана гэжэ хэлэбэ. Эб найрамдалай дуратай Индиин олониитэ арадай хүсэл эрмэлзэлгэ бэелүүлдэг «Гандиин нэрэмжэтэ эб найрамдалай жасын» делегацине буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха хэлсээе түргэнөөр баталуулхын тула Советскэ Союз саашадаашье эсэшэ сусашагүй тэмсэхэ юм гээд Советскэ правительствые толгойлогшо найдуулба.

Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай асуудалаар Советскэ правительствын хараа шугам тухай Н. С. Хрущев саашань хэлэжэ үгэбэ. Мүнөө үедэ энэ асуудал хойшолуулангүй шиидхэхэ бүхы арга боломжонууд бии гэжэ тэмдэглэбэ.

Энэ асуудалаар хэлсээ хэжэ болохогүй гээшэ һаань, ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай Советскэ Союз гансаараа мэдүүлхэеэ зүбшөөхэгүй ха гү гэһэн ядерна асуудалда харюусахадаа үшөө 1958 ондо Советскэ Союз атомна ба водородно бүхы зүйлэй зэбсэгүүдые туршалга гансаараа болюулһан байгаа гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ һануулба. Тиигэжэ зуураа, баруун оронуудые уряалһан байгаа. Гэтэр, США ба Англи Советскэ Союзай энэ һайн һайхан уряада бузар муухай, юунтэйшье тэнсүүригүй харюу — ядерна бомбонуудые туршалга бүри үргэнөөр хэжэ харюусаа һэн. Баруун оронуудай иимэ юумэ хэжэ байхадань Советскэ Союз өөрынгөө аюулгүйе, социалис бусад оронуудай аюулгүйе хамгаалха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аршалха хэмжээнүүдые абаха баатай болоһон байна. Советскэ Союз дотор хэдэдэг ядерна зэбсэгэй бүхы туршалганууд США болон баруунай бусад оронуудай хэжэ байһан ядерна туршалгада харюу болгогдоһон байха.

Ядерна туршалгануудые болюулха талаар Советскэ Союз ямар бэ даа хэлсээ эдэлэ гэжэ баруун оронуудай зарим түлөөлэгшэдэй хэлэһэн мэдүүлгын ямаршье үндэһэгүй байдые Н. С. Хрущев харуулба. Ядерна туршалгануудые болюулха гэһэн уласхоорондын ямар нэгэн хэлсээн бодото дээрэ байгаагүй юм.

Ядерна зэбсэгэй бүхы туршалганууды болюулха тухай асуудал шиидхэхын тулада Советскэ Союз саашадаашье тэмсэхэ юм гээд Советскэ правительствые толгойлогшо тэмдэглэбэ.

Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха договор, ядерна зэбсэг туршалгануудые болюулха хэлсээ баталха хэрэгтэ хэды ехэ бэрхэшээлнүүдэй тохёолдобошье, термоядерна дай зайсуулха, эб найрамдал хамгаалан бэхижүүлхэ гэһэн олон миллион хүнүүдэй хүсэлэл оролдолго илан мандаха байха, эбэй ёһоор һалбаран хүгжэхэ эрхэ байдал бүхы арадуудта хангагдаха байха гэжэ батаар найдажа байһанаа Н. С. Хрущев хөөрэлдөөнэй эсэстэ хэлэбэ.

Уулзажа хөөрэлдэхэ арга олгоһонойнь түлөө Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущевто баясхалан хүргөөд, делегациин гэшүүд эб найрамдалай хүсэнэй амжалта туйлахын тулада «Гандиин нэрэмжэтэ эб найрамдалай жаса» бүхы хүсэ шадалаа зорюулха байха гэжэ мэдүүлбэ.

Бэе бэеэ ойлголсолгын, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэргэһэн хөөрэлдөөндэ СССР-тэхи Индиин элшэн сайд хабаадаба.

Хитад арадта зорюулагдаһан үнэн зүрхэнэй амаршалга

...альна һайндэртэйнь— ...ии болоһоор 13 жэ... дашарамдуулан, нү... Хрущев, Л. И. Бреж... ...Хитадай коммунис ...Китадай Арадай Рес... ...хүтэлбэрилэгшэд нү... ...Цзэ-дунда, Лю Шао... ...Дэ, Чжоу Энь-лай үнэн зүрхэнэй амар... ...гэбэ.

...коммунис партиин, ...Цзэ-дун толгойлог... ...нэй Центральна Ко... ...хүтэлбэреэр Хитадай ажалшад түүхэтэ богонихон болзор соо гүнзэгы социальноэкономическа хубилалтануудые бэелүүлээ гээд телеграмма соонь хэлэгдэнхэй.

Социализм байгуулгада аха дүү хитад арадай амжалтануудые туйлахадань совет хүнүүд үнэн зүрхэнһөө баярладаг. Советскэ Союзай арадууд совет-хитад хани барисаае, социалис можын оронуудай бата бэхи нэгэдэлые нюдэнэй сэсэгы мэтээр сахидаг гээд телеграмма соонь заагдана.

Социализм байгуулха агуу ехэ хэрэгтээ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоолгодо хитад арадай, Хитадай коммунис партиин, арадай правительствын шэнэ амжалтануудые туйлахыень Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев гэгшэд хүсэбэ.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко КНР-эй гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Чэнь И гэгшэдэ амаршалга эльгээбэ.

(ТАСС).

...ХАНИ БАРИСААН ХҮГЖЭНЭ, БЭХИЖЭНЭ

...Союзай арадуудай ...нүхэд Н. С. Хрущев, ...режнев Гвинейн Рес... ...национальна һайн... ...шарамдуулан, Гви... ...та хани ёһоной ...эльгээбэ. ...Республика Совет... ...хоёрой хоорондо тог... ...барисаан, харилсан ...лга бүхы талаараа хүгжэжэ, бэхижэжэ байна гэжэ Гвинейн Республикын правительствын түрүүлэгшэ, президент Секу Туредэ эльгээһэн телеграмма соо хэлэгдэнэ.

Хоёр оронуудай экономическа харилсаан аша үрэтэй байһанаа харуулба. Гвинейн газар дээрэ совет хүдэлмэришэдэй, мэргэжэлтэдэй хүсөөр аэродромые шэнэлэн заһажа дүүргээ, томо гэгшын радиостанци ашаглалгада ороод хүдэлжэ байна, политехническэ институдай байшангай зарим хуби баригдажа дүүргүүтэй байна, республикын ниислэл — Конакрида госпиталиие түхеэржэ дүүргээ.

Совет Гвинейн хани барисаан, харилсан ажаллалга хоёр бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай бэхижэн мандахын тулада, арадуудай аша туһада улам үргэдэн, саашадаашье бэхижэхэ аабза гэжэ Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев батаар найдажа байһанаа мэдүүлбэ.

(ТАСС).

...Н. С. Хрущев Туркмениһээ мордобо

...БАД, октябриин 1. ...Туркменистанда хэ... ...соо ябаһанайнгаа КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэ... ...секретарь, СССР-эй Ми... ...эй Соведэй Түрүү... ...кита Сергеевич Хру... ...эр үдын хойно Тад... ...й ниислэл хото Ду... ...хоор мордобо.

...ай аэропорт һайн... ...гоёогдонхой. Ниис... ...хэдэн зуун ажал... ...бликын солото хү... ...тэ айлшаниие үдэ... ...ерэбэ.

...станай КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Б. Овезов, КПТ-гэй ЦК-гай секретарь М. А. Пименов, ТССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. Байрамов, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Анналиев, партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд мүн лэ аэродром ерэнхэй.

Эндэ сугларһан хүнүүд Советскэ правительствые толгойлогшын ерэхэдэ, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Никита Сергеевичтэ пионернууд баглаа сэсэгүүдые бариба.

Душанбе тээшэ самолет шэглэн ниидэбэ.

Ашхабадта партийна эдэбхитэдэй суглаан болобо

АШХАБАД, октябриин 1. (ТАСС). Республикын партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан мүнөөдэр эндэ болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев суглаан дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэбэ.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүдтэ „Эхэ-герой" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1962 оной сентябриин 28-най Указай ёһоор, Буряадай АССР-эй арбан, дээшэшье үхибүүдые түрэһэн, хүмүүжүүлһэн эдэ эхэнүүдтэ «Эхэ-герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоод, «Эхэ-герой» орден, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотанууд барюулагдаха болобо.

1. **Баранова** Татьяна Георгиевнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Хяагтын аймагай Хираанай Адаг гэдэг һуурин.

3. **Ситникова** Елена Кирилловнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Хориин аймагай Хүл гэдэг һуурин.

3. **Усольцева** Екатерина Иннокентьевнада — «Сибиряк» колхозой гэшүүн, Түнхэнэй аймаг. -

(ТАСС).

Наполеоной сэрэгүүдэй эзэлээд байһан Верея городые генерал-лейтенант И. С. Дороховой хүтэлбэреэр ородой партизанууд 1812 оной октябрьда сүлөөлһэн юм. Городые сүлөөлгэдэ тэндэхи хүн зон эдэбхитэйгээр туһалаа һэн. Энэ илалта хадаа француз эзэмдэгшэдтэ эсэргүү добтолгын эхин болоо гэжэ Кутузов үндэрөөр сэгнэһэн юм.

И. С. Дороховые Верея городой сүмэдэ хүдөөлүүлһэн байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын 1812 оной дайнай геройдо тэндэ хүшөө бодхоогдонхой. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Верея город. Саада таладань И. С. Дороховой хүдөөлүүлэгдэһэн сүмэ харуулагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

ҺҮБЫН ҺУРГУУЛИДА

Һургуули шэнэдхэн хубилгагдана.... Энэ гурбахан үгэ тухай бодожо үзэхэдэ, сэдьхэл хүдэлгэмөөр байна даа. Ажабайдалтай нэгэн адляар һуралсал болон хүмүүжэлэй хүдэлмэрие эмхидхэн ябуулха гээшэ мүнөө үе сагта асари ехэ удха шанартай. Үхибүүн бүхэн һургуулида һуража олоһон эрдэм мэдэсэеэ бодотоор хэрэглэхэдээ ямар ехээр сэдьхэлээ ханан баясана гээшэб!

Һургуули шадар эдиршүүлэй гараар тариһан сэсэрлиг харахадаа үнэн зүрхэнһөө урмашан баясаа бэлэйб. Тэндэ һуулгагдаһан нарай модохонууд номин ногоохон набшануудаа һэбшээ һалхинда хиисхүүлжэ, мүн элдэб янзын алим жэмэсүүд эндэ тэндэ эдеэшэн баглайжа һууба. Энэ газарта Һүбын ород лама Максим Петелин гэдэгэй ори гансахан гэр һаяхан болотор тэбхын харлажа һуугша һэн. Теэд һүүлэй таба-зургаан жэлэй турша дотор тус һургуули танихаар бэшэ ондоо болон хубилаа.

Урда жэлнүүдтэ энэ һургуулиин директорэй тушаал даажа орогшод гэр байраяа шэнэлэн бариха тушаа анхарал хандуулдаггүй байһан юм. «Барилга хэжэ бэеэ зобооһоной хэрэг юуб. Хэдэхэн жэл хүдэлөөд лэ, һургууляа ондоо директортэ тушаана бэзэб» гэһэн һаналтайгаар зарим нэгэн сагаа үнгэргэдэг байгаа. Тиин 1952 ондо КПСС-эй Баргажанай райком Һүбын һургуулида директорээр дүй дүршэл ехэтэй багша, ажалша бэрхэ коммунист Александр Тимофеевич Колмаковые эльгээ һэн. Түрүүшын үдэрһөө эхилээд - даабарита һургуулиингаа түхэл шарайе хубилган һайжаруулхын хойноһоо хүсэ шадалаа гамнангүй тэрэ оролдожо эхилээ бэлэй. Теэд абаһаар бэлэн юумэ хаана байгша һэм. Барилгын түсэб табиха, мүнгэ зөөри бэдэрхэһээ эхилээд, ехэ ажал ябуулжа захалһан юм. Гадна, аймагай партийна болон соведэй эмхинүүдтэ, арадай гэгээрэлэй таһагта ороһон, гараһаниинь тоогүй. Дурсагдаһан һургуулиин байшангай коридоргүй байһан тула үхибүүд хэшээлэй забһарлалгын үедэ сэхэ үйлсэдэ гараха баатай бололдог байгаа. Ушар тиимэлээ залгалаа баригдажа үгтэһэн юм. Теэд энээгээр барилгын хүдэлмэри хизаарлагдаагүй. Һүбэ тосхонойхидһоо гадна Бодон, Сагаан уһан, Хабаржаан, Заимка болон бусад һуурин газарнуудһаа, аяар арбаад модоной газарһаа үхибүүд ерэжэ, эндэ һурадаг. Тиимэһээ хамтын байра бариха айхабтар шухала болоо һэн. Мүнөө үедэ гушан хүүгэдэй байха тиимэ интернат бодхоогдоо. Тэндэ байрлаһан үхибүүд унтари болон бусад хэрэгсэлнүүдээр түгэс хангагданхай. Тиимэһээ үхибүүд аяар арбаад модоной газарһаа ябагаар ябажа, бэеэ зобоохоёо болинхой. Мүн гушан хүүгэдэй байха шэнэ интернат баһал баригдажа байна.

Энэ һургуулиин ахалагша классай үхибүүдтэ ажалай дадал шадабари, мэргэжэл олгохын тула тусхай мастерской түхеэрэгдэнхэй. Тэндэнь үрэмдэлгын, дархалалгын станогууд тодхогдоод, модоной дарха хэхэ шухала зэр зэмсэгүүд гүйсэд абтанхай. Тэдэ мастерскойнуудта орожо харабал, эдэбхитэйгээр ажаллажа байһан үхибүүдтэй уулзахалта: Тэдэнэр түрүүшын үедэ тухашарбашье, дархалалгын ёһотойл онол шадабари оложо абадаг байна. Жэшээнь, Валя Кожевин, Володя Сергеев, Паша, Гоша Мисюркеевүүд стол, стул, тумбочка, табуреткэ, үлгэсэ гэхэ мэтын һургуули доторой хэрэгсэлнүүдые өөһэдөө бүтээн дархална. Эндэ модо харуулдаха станок, бага хэмжүүрэй түхэреэн хөөрөө, үрэм гэхэ мэтын хүдэлжэ байхые баясан харахалта. Эдир дархашуул хэшээлдээ олоһон эрдэмээ бодото ажал дээрэ хэрэглэжэ һурана.

Мүн баһа хубсаһа, угалза оёжо һураха хэшээлнүүд үнгэргэгдэнэ. Олохон хүүгэд, жэшээнь, Света Терентьева, Валя Козулина, Галя Данинберг гэгшэд гоёхон угалзануудые оёжо шадаха болонхой. Ахалагша классай басагадшье оёдолой хэрэг шудална.

Мүн саад, сэсэрлиг ургуулха тушаа ехэ анхарал табигдана. Анха үрмэдэһэ ногооной ургажа байһан газарһаа мүнөө жэмэс хуряадаг болонхой. 0,48 гектар газар дээрэ һурагшадай хүсөөр алим, үхэр нюдэн, крыжовник болон бусад жэмэсүүд ургуулагдана. Үхибүүд энэ сэсэрлигээ ехэ оролдосотойгоор харууһалдаг юм. Энэнэй бодото гэршэнь юуб гэхэдэ, нёдондо жэл эндэһээ 3 центнер алим (ранет), 70 гаран килограмм үхэр нюдэн, горьтойхон крыжовник хуряагдажа, һургуулиин хэрэгсэлдэ гаргашалагдаа. Мүнөө жэлдэ сэсэрлигынь улам үргэдхэгдэһэн тула бүри ехэ ургаса абтахаар хүлеэгдэнэ. Багша биолог нүхэр Кукаловагай оролдосотой ажалые онсолон тэмдэглэмээр.

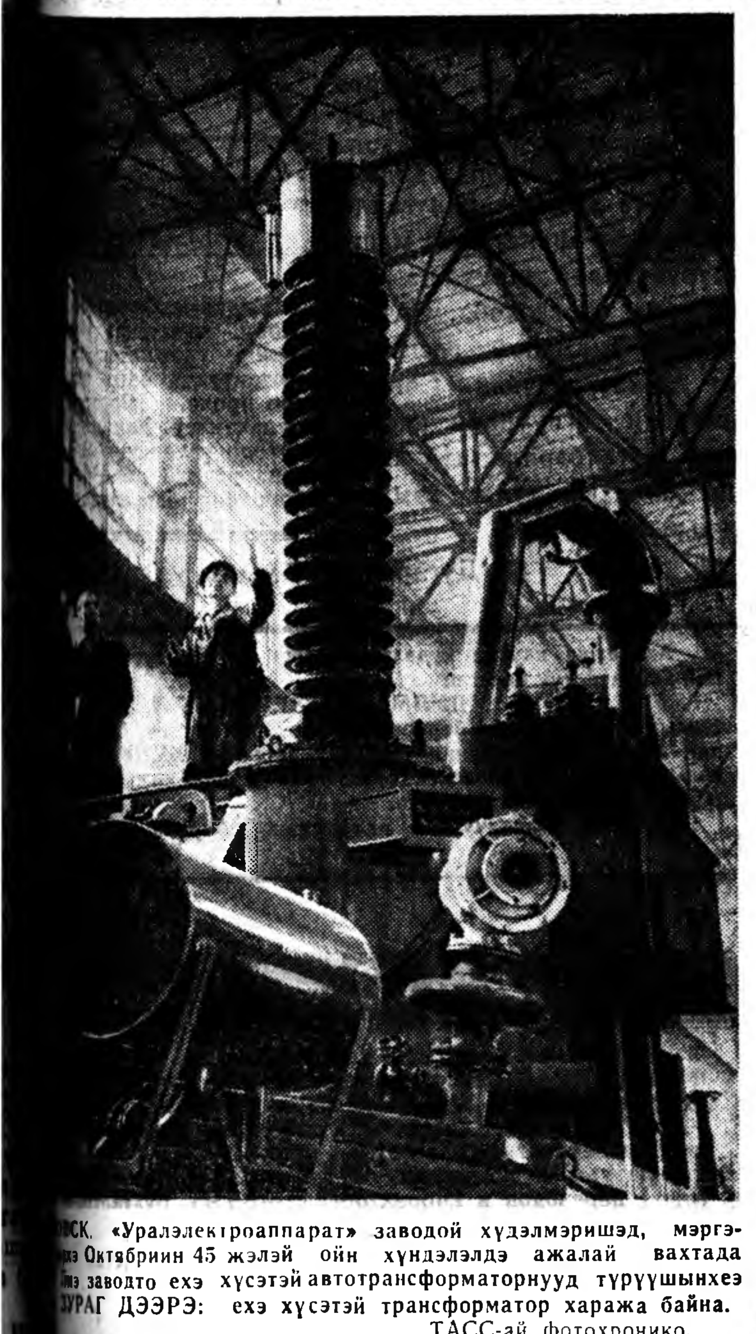
Мүн тусхай столово эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ үхибүүд өөһэдөө хоолоо бэлдэдэг.

Һүбын һургуулида һурагшадай олошорхотой хамта багшанарай тоо нэмэлсэнэ. Хэрбээ 1951 ондо 12 багшанар хүдэлдэг байгаа һаа, мүнөө 20 хүн; 150 һурагшад байгаа һаа, мүнөө 250 гаран үхибүүд һуралсана. Багшанарынь тосхоной зонтой саг үргэлжын холбоотойгоор ажалладаг, хүдэлмэришэдэй болон түрэлхидэй дунда лекци, хөөрэлдөөнүүдые ходо үнгэргэжэ байдаг. Багшанар П. И. Чернышевагай, И. А. Буровагай, М. И. Кожевинагай, Н. С. Кукаловагай болон бусадай оролдосо үүсхэл тэмдэглэхэ шухала. Иигэжэ түрэлхидтэй һургуулиингаа холбоо барисаа бэхижүүлһэнэй ашаар үнгэрөөшэ һуралсалай жэлдэ 90 гаран процент хүүгэдынь һайнаар һуража гараа. Һургуулиин ажахын хэрэгтэ түрэлхидэй комитет (түрүүлэгшэнь нүхэр Толстихин) ехэхэн туһа хүргэнэ. Тэндэ түрэлхидэй хүсөөр жэл бүри хэдэн зуугаад кубометр түлеэн бэлдэгдэдэг, мүн бусадшье хүдэлмэри бүтээгдэдэг байна. Баһа сомоной Соведшье (түрүүлэгшэнь нүхэр Кокорин) саг үргэлжын дэмжэлгэ үзүүлдэг.

Һургуулиин библиотекын жасада 1951 оной үеэр ойролоол 560 хэһэг ном байбал, мүнөө 2770 болонхой. Тэндэ политическэ, хүдөө ажахын, хүүгэдэй номууд элбэгээр абтанхай.

Һүбын һургуулиинхид һуралсалайнгаа шэнэ жэлдэ эрхимээр бэлдээ. Һургуулиин гэр байшан, парта, стол болон бусад хэрэгсэлнүүд саг болзор соогоо заһабарилагдаа. Үхибүүдшье эмхитэй һайнаар амараа. Гэбэшье, зарим тэды дутагдалнууд ушарна. Энэнь юуб гэхэдэ, столоводонь эдеэ хоол заримдаа таһалдана. Энээн тушаа совхозой дирекци, хүдэлмэришэдэй кооператив саашадаа ехэхэн анхарал хандуулха ёһотой гэжэ һанагдана.

Д. Колмаков.

...ск. «Уралэлектроаппарат» заводой хүдэлмэришэд, мэргэ... Октябриин 45 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ажалай вахтада ...ин заводто эхэ хүсэтэй автотрансформаторнууд түрүүшынхеэ ... ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эхэ хүсэтэй трансформатор хаража байна.

ТАСС-ай фотохронико.

АЖАЛАЙ ҺҮҮЛЭЭР АМАРХА ҮЕДӨӨ

...Түгнын үргэн талаар Гусляков Ефим жолоошонтой автолавка (тэрэ өөрөө наймаалагшань) «Забайкалец», «Загански» колхозуудай байранууд тээшэ зурына.

«Забайкалец» колхозой 1-дэхи комплексно бригадын байра хүрэжэ ерэбэ. Үдын эдеэндэ ерээд байһан механизаторнууд һуга харайлдан бодожо, нүүдэл наймаанайнгаа ногоохон үнгэтэй машиные баяртайгаар угтабад.

Комбайнер Калашников ябталаатай самсанууд cooһоо дуратайгаа шэлэнэ. Нэгэ наһажаал тракторист үхибүүдэй ботинкануудые үзэбэ. Зарим нэгэн үбэлэй хубсаһан, гутал, валенканууд бии гү гээд һонирхоно. Асараагүй юумэнүүдэйнгээ нэрые нүхэр Гусляков бэшэжэ абана. Үнишье болонгүй хэрэгээ бүтээгээд, автолавка саашаа, малшадай зуһалан тээшэ зурышаба.

Аймагайнгаа таряашадые, малшадые хангахын тула 4 автолавка, хори гаран мори унаагаар шэрэгдэдэг лавканууд харгыда гаранхай. Иигэжэ «Худалдаа наймаанай газарнуудта байһан эд бараа таряашадта, малшадта» гэһэн КПСС-эй райкомой эрилтэ бэелүүлэгдэнэ.

Үбэлэй ба зунай сагта хооһоршодог полевой станууд мүнөө хэдэн зуугаад зоной хонохо, амарха газарынь болонхой. Тэндэ ажалаа дүүргээд ерэһэн механизаторые нюураа угааха уһан, халуун эдеэн, шэнэ газетэ, дулаахан унтари угтана. Харин орой үдэшэлэн нүүдэл кино орожо ерэхэ, үгы гэбэл — Мухар-Шэбэрэй ба Хонхолын соёлой байшангуудай, Түгнын хүдөөгэй клубай агитбригада концерт табижар-хиха. Теэд тэдэнэй алинайньшье үгы һаа, гармонист гү, али радиоло наадажа эхилхэ. Тиигээд, эсэһэнээшье мартажархиһан залуушуул хүхюугээр, зугаатайгаар сүлөөтэй сагаа үнгэргэдэг.

«Победа» колхозой 2-дохи комплексно бригадын полевой стан байра байдалайнгаа талаар магтамаар байна. Эдеэшэн Ф. И. Жукова амтатай эдеэ шанахынгаа хажуугаар, механизаторнуудай унтари зохидоор заһажа, гэр байраяа тооһо шоройдо даруулангүй байлгажа үрдидэг юм. Федосия Игнатьевна амаржа байһан зоноо хооллуулаад, эдеэ, аяга табаг абажа, поли дээрэхи механизаторнуудтаа ошодог. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр үдын амаралтагүйгөөр хүдэлнэ ха юм. Комбайнернуудай эдеэлхэ үедэ бригадирнууд, механигууд, бухгалтериин хүдэлмэрилэгшэд таряа хадалгаяа үргэлжэлүүлдэг. Колхозой түрүүлэгшэ С. Г. Ревенский ябаһан лэ газартаа эсэһэн механизаторые һэлгэжэ, амаруулдаг.

«Забайкалец», «Знамя Ленина», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта, Суулгын совхоздо таряашадай, малшадай байра байдалда, амарха хэрэгтэ тон ехэ анхарал хандуулагдана. Полевой стануудта, холын гүүртэнүүдтэ радиоприёмнигууд табигданхай, библиотечкэнүүд асарагданхай. 10 нүүдэл киноустановко, 3 агитбригада амарха амаралтагүй ажалланад Тэдэнэр кино табяад, наада харуулаад орхиногүй, харин хүрэһэн лэ газартаа «Дайшалхы хуудаһа», «Халаахай» гаргадаг.

Эдеэ хоолой, культурна эрилтэнүүд байра дээрэнь хангаглаад, ажаллажа ябаһан зондо урматай, һанаа сэдьхэлдэ аятай байна.

Г. Щепин.

Хүмүүжүүлгын асуудал— гол анхаралда

Һаяхан Цакирай найман жэлэй интернат һургуулиин багшанар, хүмүүжүүлэгшэд болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан болоо. «Һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин зарим тэды дүн, саашанхи зорилго» гэһэн асуудалаар элидхэл тус һургуулиин директор Н. Н. Афанасьев хэбэ.

Һургуулиимнай нээгдэһээр гурбан жэл үнгэрөө. Энэ үе соо ургажа ябаа залуу үетэниие һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр, ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ тушаа зарим тэды алхам хэгдээ гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Тиигэбэшье эдэнэй хүдэлмэридэ дутуу дунданууд бии байһаар. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ эндэ һураһан 177 һурагшадай 12-нь хоёрдохи жэлээ нэгэ класста һуушоо.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн һуралсалай талые даагша В. А. Литвинцев, ахалагша хүмүүжүүлэгшэ Л. И. Чурикова, Якубинская, Щербакова гэгшэд һурагшадые Липецкэ багшанарай аргаар хүмүүжүүлхэ, тэдэниие зохид һайн байра байдалаар хангаха тушаа онсо тогтобо.

Тэрэшэлэн багшанарые һайн байраар хангаха хэрэг эндэ эсэслэн шиидхэгдээдүй. Мүн техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда иимэрхүү ушар үзэгдэнэ. Суглаанда үгэ хэлэһэн партиин Захааминай райкомой нэгэдэхи секретарь С. Ф. Попов һургуулиие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор эрхилхэ хэрэгтэ багшанарай анхарал хандуулба.

С. Табдаев.

Дэлхэйн саанаһаа

Хитад арадай гайхамшагта һайндэр

ПЕКИН, октябриин 1. ТАСС-ай корреспондентнүүд А. Пелевин, М. Яковлев гэгшэд мэдээсэнэ:

Хитадай Арадай Республикын бии болоһоор 13 жэл гүйсэһэнэй ойе — национальна ехэ һайндэрөө, хитад арад баяр ёһолоол оршон байдалда тэмдэглэбэ.

Пекинэй хахад миллион ажаһуугшад үйлэсүүдээр, Тяньаньмынь талмай дээрэ мүнөөдэр гараба.

Үглөөнэй 10 часта һайндэр эхилээ.

Хитадай коммунис партиин ЦК-гай Түрүүлэгшэ Мао Цзэдун, Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ Лю Шаоци, ВСНП-гэй Сат үргэлжын Комитедэй Түрүүлэгшэ Чжу Дэ, КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьер Чжоу Энь-лай, КПК-гай ЦК-гай политбюрогой гэшүүд, правительствын гэшүүд, гадаадын оронуудһаа ерэһэн айлшад трибуна дээрэ гаранхай.

КПК-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүн, КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо Чэнь И тэндэ үгэ хэлэбэ. Социалис байгуулалтада, хүдөө ажахыда, промышленностьда, соёл культурада, эрдэм ухаанда үнгэрэгшэ жэл туйлагдаһан амжалтанууд тухай Чэнь И хөөрэбэ.

Пролетарска интернационализмын гол гуримууд дээрэ үндэһэлһэн социалис можын оронуудай хүсэн, хани нэгэдэлынь улам хүгжэжэ байна. Энэ ушар элдэб оронуудай арадуудай сүлөөрэлгын тэмсэлые дэмжэнэ, зоригжуулна гээд Чэнь И хэлэбэ.

Хитад, Советскэ Союз, бусад социалис оронууд ядерна зэбсэг хорихын, бүгэдөөрөө буу зэбсэг хураахын, нииитын элдэб бэелүүлалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байхын, бүхы дэлхэйн дээрэ эб найрамдал тогтоохын түлөө тэмсэнэ.

Һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй Тяньаньмынь талмай дээрэ жагсаалшадай түрүүшын колоннонууд ерэбэ. Эб найрамдалай һүлдэ тэмдэг болоһшо хэдэн зуугаад гулабхаануд агаарта дэгдэн гарана.

Пекинэй олон тоото коллективүүдэй, город шадарай арадай коммунанууд түлөөлэгшэдэй колоннонууд хойно хойноһоо ябана. Доменно пеэшэнүүдэй, станогуудай, машинануудай, хүнгэн промышленностиин гаргадаг зүйлнүүдэй, хүдөө ажахын продукциин македүүдые хүн зон баринхай. «Түсэбүүднай үлүүлэн дүүргэгдэнэ» гэһэн транспарантнууд дээрэ бэшээтэй. Һайндэрэй урда тээхи мүрысөөндэ хүдэлмэрившэн ангиин, таряашадай туйлаһан амжалтанууд иигэжэ тодорхойлогдоно.

Машина бүтээлгын ниислэлэй 1-дэхи заводой, автомобиль бүтээдэг Пекинэй заводуудай, орон доторо эгээн ехээр хилгаанһан бүд гаргадаг фабрикын хүдэлмэришэд талмай дээгүүр ябажа гарана. Пекинэй ТЭЦ-гэй, радиотехническэ промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад Тяньаньмынь талмай дээрэ бии болобо.

Талмай дээгүүр физкультурнигууд ээлэ татан гараһан байна. Пекинэй соёл культурын, искусствын түлөөлэгшэдэй гоё һайхаанаар шэмэглэгдэһэн колонно удаалуулан бии болобо.

Хоёр часай турш үргэлжэлһэн жагсаалай һүүлээр хэдэн мянгаад түгүүдые бариһан хүнүүд гараба. Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, гадаадын оронуудһаа ерэһэн айлшадай байһан трибуна тээшэ Пекинэй хэдэн мянгаад һурагшад шэглэбэ. Тиигэжэ Тяньаньмынь талмай сэсэг набшаар оёһон ковер шэнги болошобо.

Бен Беллын правительственна программа

ПАРИЖ, сентябриин 29. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Алжирһаа мэдээсэһээр, Алжирай Демократическа Арадай Республикын премьер-министр Бен Белла Национальна учредительнэ суглаанда правительствын программа тухай хэлэбэ.

Бээ абанги, бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй гэһэн политика ябуулха. Үни удаан үргэлжэлһэн сүлөөрэлгын дайнай үедэ олдоһон нүхэдтөө Алжир үнэн сэхэ байха гээд Бен Белла мэдүүлбэ.

Франциитай саашадаа харилсаха тухай тэрэ тогтобо. Правительство Эвианай хэлсээнүүдые хүндэлхэ, адли тэгшэ эрхэтэй байха үндэһэ һуури дээрэ Франциитай харилсаха ёһотойбди гэжэ премьер-министр үргэлжэлүүлбэ.

Алжир хадаа Арабай Магрибай зайлашагүй хубинь болоно гэжэ Бен Белла тэмдэглэбэ. Африкын союз, политическэ, экономическа үргэн бүлэглэлнүүдтэ хабаадаагүй оронуудай нэгэдэл бии болгохо хэрэгтэ Алжир хабаадалха хүсэлтэй гээд Бен Белла хэлэбэ.

Бен Белла саашадаа дотоодын политика тухай тогтоо. Аграрна реформо бэелүүлхын түлөө правительство нэн түрүүн анхаралаа табиха. Правительствын дотоодын политикын гол зорилгонь энэ реформо болохо юм. Жэжэхэн таряашадта туһаламжа үзүүлхын зорилгоор правительство тусхай хэмжээнүүдые абаха хүсэлтэй гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Хүдэлмэригүйдэлгые болюулхын, ороно индустриализацилхын түлөө правительство эдэбхитэйгээр тэмсэхэ гээд премьер-министр мэдүүлбэ.

Арадай национальна арми шэнэдхэн хубилагдаха. Тиигэжэ армиһаа табигдаһан хүнүүд Эхэ оронойнго захиргаанай, политическэ, нииитын ажабайдалда хабаадалсаха аргатай болохо. Богонихон болзор соо манай арми хүсэлөөр нэгэдүүлэгдэхэ. Социально-экономическа зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ армиин мүн лэ хабаадаха гэжэ Бен Белла хэлээ.

Триполидо баталагдаһан программые правительство гол түлэб бэелүүлхэ гээд Бен Белла мэдүүлбэ.

Кубын правительствын мэдүүлгэ

ГАВАНА, октябриин 1. (ТАСС). Кубын правительство США-гай конгрессэй резолюцитай дашарамдуулан тусхай мэдүүлгэ гаргаа.

Холбоото Штадуудай правительство Кубада доболон оро-хо ааша гаргажа байна. Конгрессэй гэшүүд, Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилхы политичесхэ ажал ябуулагшад, тэрэ тоодо гүрэнэй секретарь, өөрөө президент Кеннеди элдэб декларации, мэдүүлгэнүүдые гаргана. Тэндэхи хэблэлэй органууд элдэб хорото зорилготой мэдээсэлнүүдые үгэнэ. Мүнөө Холбоото Штадуудай конгрессэй резолюци гараба гээд Кубын правительствын мэдүүлгэ соо заагданхай. Энэ резолюци дотор эзэрхэг түримхэйгөөр сэхэ доболон орохо, хүсэ хэрэглэхэ тухай хэлэгдэнхэй. Иигэжэ уласхоорондын хуули ёһые, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай эрилтэнүүд тон бүдүүлигээр хазагайруулагдаба. Энэ резолюциин Кубын Республикада эсэргүүгээ зоряулагданхай.

Бэе бэеынгээ дотоодын байдалда хамаархагүй, сүлөөтэ ёһоор нацануудай хүгжэлтээ тодорхойлхо, гүрэнүүдэй адли тэгшэ эрхэтэй байхые мэдэрхэ, худалдаа наймаа дураараа эрхилхэ, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые хэлсээ хэжэ шиидхэхэ, дэлхэйн бүхы арадуудтай амгалан ёһоор зэргэ оршон байха үндэһэ һуури дээрэ Кубын гадаадын политика үндэһэлэнхэй. Харин Холбоото Штадууд Кубын эб найрамдалда дуратай политикада харюу болгон, Кубада эсэргүү экономическа тон бүдүүлиг доболон хэнэ. Латиин Америкын бүхы оронуудай Кубатай харилсаа холбоогоо болюулхын түлөө ехэ оролдолго гаргана гээд Кубын революционно правительство мэдүүлнэ. Иигэжэ уг үндэһөөрөө, хэлээрээ, соёл культурааран нягта холбоотой оронуудһаань Кубые амяарлан һаланха һэдэлгэнэй. Кубые гансаардуулхын түлөө США-гай правительство уласхоорондын зүблөө зарлана. Тиигээд США-гай правительство Кубые Американь гүрэнүүдэй организаци гэдэгһээ гаргаха эрилтэ табиһан байна. Гадна Куба тушаа дипломатическа, экономическа хориглонуудые хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Англиин, Грециин, Норвегиин суднануудаараа Кубада эд бараа асархыень болюулха ябуулга США хэжэ байна. Үнгэрһэн эрэхэдээ Кубада эдеэ хоол, медикаментнүүдыешье асаржа болохогүй ха.

Кубын сэрэгэй талаар хүсэтэй болоо һаань, США. Кубада зэбсэгтэ доболго сэхэ хэжэ гэжэ занагдана. Энэ занаалтань ухаагүй тэнэг ааша болоно гээд мэдүүлгэ соонь тодорхойлогдоно.

Кубын газарай ойроо хүртэшэгүй байха арга олгоод, манай арадта эсэргүү хорото аашануудаа болюулха һаань, Куба өөрыгөө хамгаалха хэрэг бэхижүүлхэ гэжэ оролдохогүй.

Империалис доболгоһоо бээ даанхай байдалаа хамгаалхын түлөө Куба тусхай хэмжээнүүдые абаха баатай болоно. Өөрынгөө революциин түлөө Куба һүүлшынгээ хүнэй үлэтэр тэмсэхээр бэлэн.

Хэрбээ Холбоото Штадууд Кубада эсэргүү эзэрхэг түримхэй доболго эхилээ һаа, дэлхэйн түүхын урда харюусаха гээд Кубын правительство мэдүүлгын түгэсхэлдэ тэмдэглэгдэнэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев Югославида айлшаһаар

ВЕЛЕНИ, октябриин 1. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев Словениин Арадай Республикатай мүнөөдэр танилсаба. Л. И. Брежнев, тэрэниие үдэшэжэ ябаһан хүнүүд Бледа городһоо мүнөөдэр үглөөгүүр Велени гэдэг шахтернуудай район ошобо. Бледһээ хажуу тээшэ хори модо газарта оршодог Крань городой түбтэ машинануудай эрэхэдэ олон хүн зон суглараад байба. Л. И. Брежневые, Советскэ Союзай бусад түлөөлэгшэдые тэндэхи хүн зон угтахаяа булта гараба. Ябуул үнгэрэгдэһэн митингдэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев үгэ хэлэбэ. Городой ажалшадай хүндэмүүшэ ёһоор, һайн һайханаар угтаһанайнь түлөө баярлаһанаа мэдүүлээд, Советскэ Союзай арадуудай нэрэһээ аха дүүгэй амаршалга Л. И. Брежнев хүргэбэ.

Совет, югослав арадуудай аха дүү ёһоной харилсаа холбоон манай Югославида айлшалжа байха үедэ улам улам бэхижэжэ байна гээд Л. И. Брежнев мэдүүлбэ.

Домжале, Чернуче болон Словениин хэды һууринуудай хүн зон хүндэтэ совет айлшадаа ехэ баяр баясхалантайгаар угтаа.

Л. И. Брежнев үдын урда тээ Велени ерэбэ. Дайнай һүүлээхи жэлнүүдэй турш эндэхи хизаар ехээр хубилагдаа. Һаяхан эндэ шэнэ город бодхоогдоһон байна. Нүүрһэнэй ехэ шахта үргэлжэлдэгөө.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ шахтернууд баяр баясхалантайгаар угтаба. Городой ехэ талмай дээрэ хүн зон дүүрэшэнхэй. Л. И. Брежневэй ерэһэнэй хүндэлэлдэ городой хүн зоной митинг болобо.

Шоштань общинын Арадай Комитедэй түрүүлэгшэ Людвиг Мали, Югославиин коммунистнуудай Союзай шахтернуудай комитедүүдэй түрүүлэгшэ Цирил Гребенщек гэгшэд совет айлшадые амаршалаа.

Совет арадай амжалтануудай, зол жаргалай, арадуудай хоорондо эб найрамдал, хани барисаа тогтоохын түлөө хэлэбэришэгүйгөөр тэмсэдэг Никита Сергеевич Хрущевой элүүр энхэ байхын түлөө юрөөл табинаб гэжэ Югославиин коммунистнуудай Союзай шахтернуудай комитедэй түрүүлэгшэ Ц. Гребенщек мэдүүлбэ.

Л. И. Брежневтэ удаалуулан үгэ үгтөө. Талмай дээрэ суглараһан хүн зон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежневые нэрьесэ альга ташажа угтаба.

Велениин шахтернуудай һайн һайханаар угтаһанайнь, совет арад тушаа хани халуун үгэнүүдые хэлэһэнэйнь түлөө Л. И. Брежнев баяр хүргэбэ. Тиигээд шахтернуудай шэнэ амжалтануудые туйлахыень Л. И. Брежнев хүсэһэн байна.

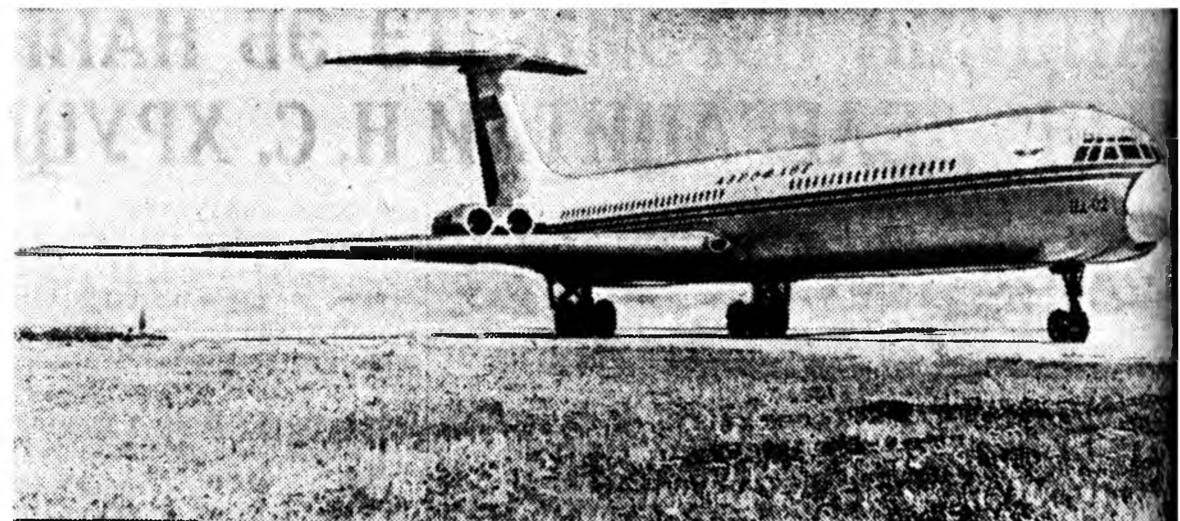
Л. И. Брежнев митингын һүүлээр «Велени» гэдэг нүүрһэнэй шахта хараа. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ үдын хойно Словениин Арадай скупщинын түрүүлэгшэ Биде Томшич гэгшэтэй мордохынгоо урда тээ уулзаба.

Л. И. Брежнев Словениһээ Хорватиин Арадай Республикын ниислэл Загреб город ошобо.

Астронавтикын асуудалнуудаар зарлагдаһан конгресс дүүрэбэ

ВАРНА, сентябриин 29. (ТАСС). Астронавтикын асуудалнуудаар зарлагдаһан уласхоорондын XIII конгрессэй хүдэлмэри эндэ дүүрэбэ. Замбуулин дайдые шэнжэлхэ эрдэм ухаанай шэнэ туйлалтануудые эндэ согсолһон байна. Конгрессэ 50 элидхэл шагнагдаа. Замбуулин дайдые шэнжэлхэ эрдэм ухаанай ямараар хүгжөөгдэжэ байһаниинь эдэ элидхэлнүүд дотор тодорхойлогдоо.

Астронавтикын уласхоорондын нэгэдэлэй президентые, вице-президентнүүдые конгрессэй түгэсхэлдэ һунгаба. Э. Брэн (Франци) президентээр, Л. И. Седов (СССР), М. Лунц (Польша), Н. Бонев (Болгари), М. Саммерфилд (США) гэгшэд вице-президентнүүдээр һунгагдаһан байна.

Генеральна конструктор... лис Ажалай Герой хоё... лоһон, Ленинскэ шагна... С. В. Ильюшинэй... «ИЛ-62» түхэлэй пассаж... молет бүтээгдээ. Энэ с... лын замда ниидэхэр... хой. Нэгэ доро 182 хүн... гадаг. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... түхэлэй шэнэ самолет.

ТАСС-ай фото

Александр Самарин — чемпион

Эрэшүүлэй дунда шатараар республикын түрүү һуури булялдаһан — 19-дэхи түгэсхэлэй наадаанай эхилхэһээ урид хойшолуулагдаһан, мүн наадагдаагүй партинууд үргэлжэлүүлэгдээ. Самарин Мункоевые, Власов Яблошевскийе, Вощенко Хабухаевые, Назимов Сампиловые шүүгээ. Мүн Яблошевский Мельниковые, Бурлов гэгшэдтэй хойшолуулагдаһан партяа наадангүй тэнсээ.

Түгэсхэлэй мүрысөөнэй урда тээ Самарин—14,5, Власов—13,5 очкотой түрүү һууринуудые эзэлһэн байба. Эдэнэрэй удаа гурбадахи һуури шатаршад Мункоев, Ушаков, Бурлаков гэгшэд булялдажа ороо. Түрүүшын хоюурэ дээрэ наадаһан Самарин Мельниковтэй хоёр ехэ түргөөр тэнсээ. Шатаршад Бурлаков, Власов гэгшэд хэдэн часай туршада тулалдабашье баһал тэнсээ. Ушаков Яблошевскиидэ, Казьмин Мункоевто, Сампилов Брыскиндэ, Черноскутов Назимовта, Хабухаев Марактаевта, Межов Бурлаковта, Вощенко Салтановта шүүгдээ.

Хэдэн үдэрэй туршада үргэлжэлһэн шанга тулалдаануудай дүн гаргахада, «Буревестник» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, Зүүн Сибириин технологическа институдай гурбадахи курсын студент Александр Самарин 15 очко абаад, түрүү һуури эзэлжэ, республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. Хоёрдохи һуурине 14 очко абаһан «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Владимир Власов эзэлээ. «Буревестник» бүлгэмэй түлөөлэгшэ хүдөө ажахын институдай ассистент Бато Мункоев 12,5 очкотой болоод, гурбадахи һуурида гараа. Шатаршад Ушаков, Бурлаков гэгшэд тус тустаа 11,5, Брыскин—11, Мельников—10, Бурлов, Салтанов — 9,5-9,5, Сампилов, Казьмин — 9-9, Вощенко, Назимов—8-8, Межов, Яблошевский — 6,5-6,5, Марактаев—6, Захаров, Черноскутов—4,5-4,5, Хабухаев—3,5 очкотой болоһон байна.

Мүрысөөндэ эрхимлэһэн шатаршад Самарин, Власов, Мункоев гэгшэд Алас Дурна зүгэй зонын шатарай наадаанда манай республикаһаа хабаадалсаха эрхэ олобо. Энэ мүрысөөн байгша оной ноябриин 2-һоо декабриин 3 болотор Улаан-Үдэ хотодо үнгэргэгдэхэ юм.

В. Мамилов.

Бүхэдэлхэйн олимпиада дээрэһээ

ВАРНА. Дэлхэйн шатаршадай 15-дахи олимпиадын хоёрдохи уулзалга үнгэргэгдөө. Эндэ наадаһан СССР-эй болон Югославиин гроссмейстернүүдэй командануудта суглаагшад анхаралаа хандуулаа. Советскэ командын талаһаа Петросян, Спасский, Геллер, Таль, Югославиһаа—Глигорич, Трифунович, Матанович, Ивков гэгшэд болоно.

Уулзалга үни удаан саг соо үнгэржэ, һонирхолтойгоор дүүрээ. Шатаршад дундаһаа Геллер Матановичые шүүжэ, командадаа шухала очко асараа. Бусад партинуудынь тэнсэлгээр дүүрэжэ, манай команда уулзалгаяа 2,5:1,5 тоотойгоор шүүһэн байна.

США-гай, Аргентинын шатаршад дунда мүн лэ шанга тулалдаан болоо. Түрүүшын хүлгэ дээрэ наадаһан Фишер 24-дэхи ябадалдаа Найдорф гэгшые шүүгээ. Шатаршад Бенко—Болбочан, Эванс — Панно гэгшэд тэнсэһэн, Роберт, Бирн, аргентинец Россетын наадан хойшолуулагдаа. Мүнөө дээрээ США-гай команда 2:1 тоотойгоор түрүүлжэ байна.

Нүгөөдэ партинуудынь—Болгари—Румыниин шатаршад уулзалгаяа 1,5:0,5 тоотойгоор, хойшолуулагдаһан хоёр партитайгаар дүүргэбэ. Голланди — Австриин шатаршад 1,5:0,5 гэһэн тоотой, наадажа дүүргэгдээгүй нэгэ партитай. ФРГ—Чехословакиин уулзалга 2:1 тоотой, хойшолуулагдаһан нэгэ партитай, Венгри, ГДР — 0,5-0,5, дүүргэгдээгүй гурбан партитай.

Агнууриин инспекциин анхаралда

Баабгай хюдахын түлөө хэмжээ абахаар болоо

Манай Байгал шадарай ойн арьяатадые оройлогшо—хара гүрөөһэн һүүрэй үедэ олошороод, халтад гэбэл талладаг, хүдөө сэлеэнэй хоорондо зайн ябадаг болоо. Тодорхойлбол, Сэлэнгын аймагай Юрэө нютагай энэ зундаа, намартаа баабгайе үдэр бүри шахуу хараһан, хони малаа баажуулгуулһаншье байна.

Айлгадаа, добёогдоогүйдөө хэтэрһэн нэгэ баабгай сентябриин 12-ой үдэр Ташир тосхонһоо зүүн тээ 3 километрэй хараанда улайха харгы дээрэ ябажа байна гэхэ. Тиигэжэ хэнээлтэгүй зайгүүлтэйгаһан хара хүдые Юрөөгэй сельпогой шофер Тахаев Даши-Доржи хараад, ГАЗ-51 машинаяа тэрээн руу залажа, уданшьегүй хүсэжэ, урда мөөрөөрөө нюргынь хуха даруулаа. Бодохоёо болиһон баабгайн хүзүүндэ аргамжаар бойлтогоо хэжэ, машинадаа шагтагалаад, гэзэр шэрэжэ тосхондо асархадань, үшөө амиды хэрхиржэ байгаа ха. Хүзүүнһээ ооһоор шэрүүлэгдэһэн баабгай ягаад боогдожо үхэшөөгүй юм гэхэдэ, урда хоёр хүлөө аргамжа дороо үбижэ, хоолойгоо уялаа шангадхуулаагүй. Тиимэ дологор амитан байгаа бшуу.

Үшөө нэгэ гайхал гэхэдэ, эндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой механизатор Сэбэг Буянтуева үбһэ сабшажа ябаһан «Беларусь» тракторааран баабгайе баһал даруулжа алаһан байна.

Иигэжэ һуурин газарта, харгы хаштаагта баабгайн гарадаг болоһон ушар бусадшье аймагуудта үзэгдэнэ. Үлдэжэ ядархадаа уланхатаран талладаг болоһон арьяатадые машина, трактораар даруулжа юунэй урда орогдохоб, мэдээжэ юм бээзэ. Тиимэһээ республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи агнууриин инспекциин хүтэлбэрилэгшэд баабгайе хюдахын тула хэмжээнүүдые абаха бээзэ.

Ц. Дугаров.

Быкова—Гаприндашв...

МОСКВА. Эхэнэр... шад Елизавета Бы... Гаприндашвили хоё... дэлхэйн түрүү һуур... түлөө эхилһэн м... зургаадахи уулзалг... дөө.

Хараар наадаһан... (сицилиин хамгаал... нуудаа ехэ удаанар... залуу шатаршан Г... вилинь доболгоё... хаа. Наадаанай халу... дундуур Быкова бэр... руу ябадал хэжэ,... гөө доболгын байд... жаруулаа. Иигэж... ябадалдаа хара но... часыгаа байлгаж... амаршалха баатай...

Наадаһан тоо 4,5... жо, Гаприндашвили... жэ наадаа.

Табадахи уулзал... шолуулагдаһан пар... даһан эдэ хоёрнай... сай турш тулал... хэнинь хэнэшье... тэнсээ. Тиигэжэ наа... 5:1 боложо, Грузин... шан эрхимлэбэ.

БАЯН О...

Хойто Байгалай... загаһа барилгаяа... лүүлһээр. Эдэнэр го... жэжэ загаһа—сурха... жараахай барижа,... тушаанад. Эндэхи... сентябрь һарынга... 6—7 хоногоор... дүүргэжэ, Байгал... шадай дунда эрхим... нэрэй дундаһаа Ник... кинэй хүтэлбэрилдэ... онсо шалгарна. Эдэ... бэйнгөө ёһоор 510... гаһа бариха байһа... нэ сентябриин 20... 690 центнер болго... бригада сентябриин... үдэрнүүдтэ амжалт... 105 центнер жэжэ... рин байна. Тиигэ... сентябрь һарынга... хэдэ дахин үүлүүлэһ...

Республикын за... дунда жэл бүри ам... лагдаг Николай И... гадада эгээн түрүү... нэрэ зэргэ олгоги... Энэшье жэлдэ ту... гэшүүд загаһашад... да алдаршаба.

И. М...

Редактор Ц. Ц. Ц...

Ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ А. Н. Дугар-Ними... най хайрата дүү басаган

ДУЛМА РЫГЗЕНОВАГАЙ

гэнтын аюулаар наһа бараһантай дашарамдуулан, СССР-э... дай академиин Сибириин таһагай харьяата БКНИИ-гэй... дэлмэрилэгшэдэй коллектив гүнзэгыгөөр шаналжа байһаа... дэнь, туралхидтань мэдүүлнэ.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин таһагай... БКНИИ-гэй...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 2...

ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. редактор... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и... —24-74, сельского хозяйства и советского строитель... промышленности, транспорта, информации—35-14,... литературы и искусства—34-05, писем и рабселькор... отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалте... Для междугородных переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства... Бурятской АССР.

Н00572. Зак № ...

Хитадай Арадай Республика. Синьцзян-Уйгурай автономито областьдо һүүлэй жэлнүүдэй туршада шэнэ газар ехээр ашаглагдаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шихоцзе гэдэг гүрэнэй ажахын шэнэ газарта хлопок таригшад хөөрэлдэжэ байна.

Синьхуа — ТАСС-ай фото.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур

1962 оной октябриин 3.